

مصوبات مجلس شورای اسلامی مرجع
تصویب: مجلس شورای اسلامی شماره

پنج شنبه ۱۷ تیر ۰۰۴۱

قانون مالیات بر ارزش افزوده

۱۴۰۰/۴/۱۲

شماره ۱۱/۷۷۵۲۹-۲۰

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حسن روحانی

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

عطف به نامه شماره ۱۸۴۱۵/۳۰۹۶۴۱ مورخ ۵۱۳۹/۱۲/۲۳ در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۳۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
قانون مالیات بر ارزش افزوده که با عنوان لایحه به مجلس شورای اسلامی تقدیم شده بود، با تصویب در جلسه علنیه مورخ ۰۰۴۱/۳/۳ و تأیید
شورای محترم نگهبان، به پیوست ابلاغ می شود.

رئیس مجلس شورای اسلامی - محمدباقر قالیباف

۰۰۴۱/۴/۴۱

شماره ۳۴-۶۴۰

وزارت اموراتصادی و دارایی

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۳۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست «قانون مالیات بر ارزش افزوده» که در جلسه علنی روز
یکشنبه مورخ دوم خردادماه یک هزار و چهارصد مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۰۰۴۱/۳/۱۲ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه
شماره ۱۱/۷۷۵۲۹-۲۰ مورخ ۰۰۴۱/۴/۱۲ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده، جهت اجرا ابلاغ می گردد.

رئیس جمهور - حسن روحانی

قانون مالیات بر ارزش افزوده

فصل اول - تعاریف و کلیات

ماده ۱- مفاهیم و اصطلاحات زیر، در این قانون، دارای تعاریف مشروحه ذیل می باشند:

الف - عرضه: واگذاری کالا یا ارائه خدمت به غیر، از طریق هر نوع معامله یا عقد قانونی؛

ب - واردات: ورود کالا یا خدمت از خارج از کشور به قلمرو گمرکی کشور یا مناطق آزاد تجاری - صنعتی یا مناطق ویژه اقتصادی؛

پ - صادرات: صدور کالا یا خدمت به خارج از کشور؛

ت - مالیات و عوارض فروش: مالیات و عوارض متعلق به عرضه کالاها و ارائه خدمات مشمول مالیات و عوارض توسط مؤدی در یک دورهمین؛

ث - مالیات و عوارض خرید: مالیات و عوارض متعلق به خرید کالاها و خدمات مشمول مالیات و عوارض برای فعالیت های اقتصادی مؤدیر یک دوره معین؛

ج - مالیات بر ارزش افزوده: مابه التفاوت مالیات و عوارض فروش با مالیات و عوارض خرید در یک دوره معین؛

چ - عوارض: مبالغی که به موجب این قانون به همراه مالیات برای ش هرداری ها و دهیاری ها وضع می شود. در این قانون، هر جا مراد، نوع دیگری از عوارض بوده، به صراحت بیان شده است؛ از جمله عوارض واحدهای آلاینده گی و عوارض سالانه خودرو

ح - مؤدی: شخصی است که به عرضه کالا، ارائه خدمت، واردات یا صادرات مبادرت می نماید.

خ - دوره مالیاتی: دوره مالیاتی هر سه ماه می باشد و منطبق بر فصول سال شمسی است.

د - اعتبار مالیاتی: مالیات و عوارضی که مؤدی بابت خرید کالا (اعم از نهاده و کالای نهائی) یا خدمت به موجب این قانون پرداخت کرده است.

ذ - معافیت مالیاتی: عدم تعلق مالیات و عوارض موضوع این قانون بر کالاها و خدمات.

ر - قانون مالیات های مستقیم: قانون مالیات های مستقیم مصوب ۶۶۱۳/۱۲/۳ و اصلاحات بعدی آن.

ز - سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور

ژ - پایانه فروشگاه: پایانه موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون پایانه های فروشگاه و سامانه مؤدیان مصوب ۱۳۹۸/۷/۲۱

س - سامانه مؤدیان: سامانه موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون پایانه های فروشگاه و سامانه مؤدیان

ماده ۲- عرضه کالاها و ارائه خدمات در ایران و واردات و صادرات آنها، از لحاظ مالیات و عوارض مشمول مقررات این قانون است .

تبصره ۱- کالاها و خدمات مشمول موضوع این قانون که توسط مؤدیان حقیقی خریداری، تحصیل یا تولید می شود، در صورتی که برای مصارف شخصی برداشته شود عرضه کالا به خود محسوب می شود و مشمول مالیات و عوارض خواهد شد. در صورتی که عرضه کالا به خود برای استفاده شغلی باشد مشمول مالیات و عوارض نخواهد شد.

تبصره ۲- معاوضه کالاها و خدمات در این قانون، عرضه کالا و ارائه خدمت از طرف هر یک از متعاملین محسوب می شود و مشمول مقررات این قانون است.

ماده ۳- تاریخ تعلق مالیات و عوارض تاریخ صدور صورتحساب مطابق با مقررات است.

تبصره - قبوض آب، برق، گاز و مخابرات از آنجا که سند فروش کالا یا خدمت محسوب می شوند، در حکم صورتحساب هستند.

ماده ۴- مؤدی مکلف است حداکثر تا پایان ماه پس از انقضای هر دوره مالیاتی، کل مالیات و عوارضی را که طی آن دوره به فروش کالا یا ارائه خدمات توسط وی تعلق گرفته است، با رعایت تبصره (۲) این ماده و پس از کسر اعتبار مالیاتی خود، به ترتیبی که سازمان مقرر می کند، پرداخت نماید.

تبصره ۱- مطابق این قانون، اصل بر نقدی بودن معاملات است؛ مگر اینکه نسبه بودن معاملات و دریافت و پرداخت های مرتبط با آن در سامانه مؤدیان ثبت شده و به تأیید طرفین رسیده باشد. در مواردی که معامله یا قرارداد در سامانه مؤدیان ثبت نشده باشد، آن معامله یا قرارداد، نقدی تلقی می شود.

تبصره ۲- در معاملات غیرنقدی نظیر فروش اقساطی و اجاره به شرط تملیک و قراردادهای پیمانکاری و مشاوره ای، تاریخ تعلق مالیات و عوارض همان تاریخ صدور صورتحساب است؛ لکن مؤدی با رعایت تبصره فوق مجاز است پرداخت مالیات و عوارض فروش این نوع معاملات را تا زمان پرداخت ثمن معامله توسط خریدار یا مبلغ قرارداد توسط کارفرما، متناسباً، به تأخیر بیندازد و سازمان تا زمان پرداخت مالیات و عوارض فروش این نوع معاملات توسط کارفرما یا خریدار، مؤدی را مشمول جریمه تأخیر در پرداخت نخواهد کرد. درخصوص معاملات مذکور، تا زمان پرداخت مالیات و عوارض توسط خریدار، اعتبار مالیاتی برای وی از این بابت منظور نخواهد شد.

تبصره ۳- کلیه کارفرمایان موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۶۱۳۸/۷/۸ و ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جم‌هوری اسلامی ایران مصوب ۵۱۳۹/۱۲/۴۱ موظفند علاوه بر ثبت اصل قرارداد پیمانکاری، کلیه پرداخت های خود به پیمانکار را نیز در سامانه مؤدیان ثبت نموده، همزمان با هر پرداخت، مالیات و عوارض متناسب با آن را به پیمانکار پرداخت کنند. چنانچه کارفرما از پرداخت مالیات و عوارض فروش خودداری کند، بعد از انقضای مهلت قانونی، اصل مالیات و عوارض و جریمه های متعلق به آن توسط سازمان از طریق عملیات اجرائی از کارفرما وصول و اصل مالیات و عوارض به حساب پیمانکار منظور خواهد شد.

تبصره ۴- پیمانکاران و مهندسان مشاور موضوع این ماده می توانند از اوراق تسویه خزانه موضوع ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۴۱۳۹/۲/۱ و اوراق مالی اسلامی که توسط دولت منتشر می شود (منوط به دریافت مستقیم از دولت) برای تسویه مالیات و عوارض خود استفاده نمایند. سازمان مکلف به پذیرش این اوراق به عنوان مالیات و عوارض به میزان ارزش تنزیل شده آن (با نرخ حفظ قدرت خرید اسناد خزانه یا نرخ سود اوراق مالی - اسلامی) متناسب با سالهای باقی مانده تا سررسید است. میزان مالیات وصولی از این محل به عنوان عملکرد وصولی نقدی سازمان در سال پذیرش اوراق محسوب می شود. در اجرای این تبصره سازمان مکلف است که معادل س هم عوارض از پذیرش اوراق مذکور را از محل وصولی های جاری به حساب عوارض ش هرداری ها و دهیاری های مربوط منظور نماید.

تبصره ۵- چنانچه وجه واردات خدمت در دوره یا دوره های بعد پرداخت شود، مالیات و عوارض آن هم در همان دوره پرداخت می شود.

فصل دوم- مأخذ، نرخ و نحوه محاسبه

ماده ۵- مأخذ محاسبه مالیات و عوارض فروش کالاها و خدمات، در مورد مؤدیان عضو سامانه مؤدیان، ارزش فروش مندرج در صورتحساب الکترونیکی است که توسط آنان در سامانه مزبور ثبت شده است.

تبصره ۱- مأخذ محاسبه مالیات و عوارض فروش کالاها و خدمات در مورد مؤدیانی که عضو سامانه مؤدیان نیستند و نیز مؤدیان متخلف موضوع ماده (۹) قانون پایانه های فروشگاه های و سامانه مؤدیان، ارزش روز کالا یا خدمت در زمان تعلق می باشد که توسط سازمان براساس اطلاعات موجود در سامانه مؤدیان، استعلام از مراجع ذیصلاح یا تعیین کارشناس یا هیأت کارشناسی مشخص می شود. همچنین سازمان می تواند برای تعیین مأخذ مشمول مالیات مؤدیان مزبور، از دفاتر، اسناد و مدارک (اعم از الکترونیکی یا غیرالکترونیکی) آن ها استفاده نماید. مؤدی مکلف است دفاتر، اسناد و مدارک مذکور را در صورت درخواست مأموران مالیاتی، کارشناسی هیأت کارشناسی به آنان ارائه کند.

تبصره ۲- موارد زیر جزء مأخذ محاسبه مالیات و عوارض نمی باشد:

الف - انواع تخفیفات اعطائی؛

ب - مالیات و عوارض موضوع این قانون که قبلاً توسط عرضه کننده کالا یا ارائه دهنده خدمت پرداخت شده است؛

پ سایر مالیات های غیرمستقیم و عوارضی که به موجب قوانین موضوعه هنگام عرضه کالا یا ارائه خدمت به آن تعلق گرفته است؛

ت - وجوهی که به موجب سایر قوانین وصول می شود و به حساب درآمد عمومی یا به حساب درآمد ش هرداری ها و اریز می گردد؛

ث - کمک های پرداختی ش هرداری ها و دهیاری ها به سازمان های غیرانتفاعی وابسته به خود طبق قوانین و مقررات موضوعه، مشروطه آنکه مالیات متعلقه به عنوان بخشی از آن احتساب نشده باشد؛

ج - یارانه پرداختی دولت بابت جبران تمام یا قسمتی از قیمت کالاها و خدمات مشمول قیمت گذاری؛ مشروط به آنکه مالیات فروشیه عنوان بخشی از آن احتساب نشده باشد.

چ - وجوهی که از ردیف های بودجه ای مصوب دستگاهها بین شرکت های تابعه در قوانین بودجه سنواتی جابه جا می شود مشروط بر آنکه بابت خرید یا فروش کالا و خدمات نباشد.

ماده ۶ - مأخذ محاسبه مالیات و عوارض واردات کالا، مجموع ارزش گمرکی (موضوع ماده (۴۱) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲) و حقوق ورودی (حقوق گمرکی و سود بازرگانی) می باشد. مالیات و عوارض مذکور جزء حقوق ورودی محسوب نمی شود.

ماده ۷ - نرخ مالیات و عوارض کالاها و خدمات مطابق با مأخذ موضوع ماده (۵) این قانون، به استثنای کالاهای خاص که نرخ آن ها در ماده (۶۲) این قانون تصریح شده، نه درصد (۹٪) می باشد.

ماده ۸ - مالیات و عوارضی که مؤدیان برای خرید کالاها و خدمات مورد نیاز برای انجام فعالیت های اقتصادی خود پرداخت می کنند، به عنوان اعتبار مالیاتی آنان منظور شده و از مالیات و عوارض فروش آن ها کسر می شود. در صورتی که جمع اعتبار مالیاتی مؤدی در هر دوره مالیاتی بیشتر از مالیات و عوارض فروش وی باشد، سازمان موظف است مبلغ مازاد را به دوره و یا دوره های بعد منتقل نماید. در صورتی که مؤدی درخواست کند که مازاد مزبور به وی مسترد گردد، سازمان موظف است حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ ثبت درخواست، نسبت به استرداد مابه التفاوت مذکور از محل وصولی های جاری اقدام نماید، در غیر این صورت، مشمول خسارتی به میزان دودرصد (۲٪) در ماه از تاریخ ثبت درخواست نسبت به مبلغ قابل استرداد و مدت تأخیر می باشد که توسط سازمان و از محل وصولی های جاری پرداخت می گردد. متخلفین از اجرای این حکم با درخواست مؤدی و رأی هیأت رسیدگی به تخلفات اداری به مجازات بند «د» ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۲/۹/۷ محکوم می شوند.

تبصره ۱ - مالیات و عوارض خرید نهاده های مربوط به طرح های تملک دارایی های سرمایه ای (عمرانی) دولت قابل استرداد نیست و جزء ب های تمام شده دارایی های مزبور منظور می گردد.

تبصره ۲ - در صورتی که مؤدی فقط به عرضه کالاها و ارائه خدمات معاف اشتغال داشته باشد و یا طبق مقررات این قانون کالا و خدمات وی مشمول مالیات و عوارض نباشد، مالیات و عوارض پرداختی بابت خرید نهاده های آن ها قابل ت هاتر یا استرداد نمی باشد.

تبصره ۳ - در صورتی که مؤدی به عرضه توأم کالاها و خدمات مشمول و معاف اشتغال داشته باشد، صرفاً مالیات و عوارضی که بابت خرید نهاده های مورد نیاز برای تولید کالاها و خدمات مشمول پرداخت کرده است، حسب مورد، قابل کسر، ت هاتر یا استرداد است.

تبصره ۴ - صرف نظر از آنکه مؤدی به عرضه کالاها و خدمات معاف یا مشمول اشتغال داشته باشد، مالیات و عوارض خرید مربوط به ماشین آلات خطوط تولید وی قابل کسر، ت هاتر و استرداد می باشد.

تبصره ۵ - آن قسمت از مالیات و عوارض پرداختی مؤدیان که طبق مقررات این قانون قابل ت هاتر یا استرداد نیست، به عنوان هزینه های قابل قبول موضوع قانون مالیات های مستقیم محسوب می شود.

تبصره ۶ - سازمان مکلف است با رعایت تبصره های (۳) و (۴) این ماده مالیات و عوارض پرداختی واحدهای تولیدی یا معدنی دارای مجوز تأسیس را که در دوره های قبل از بهره برداری جهت خرید کالاها و خدمات مورد نیاز برای تأسیس و راه اندازی واحد مورد نظر پرداخت کرده اند، مسترد نماید.

تبصره ۷- مالیات و عوارضی که در موقع خرید کالاها و خدمات توسط ش هرداری ها و دهیاری ها برای انجام وظایف و خدمات قانونی پرداخت می گردد، طبق مقررات این قانون قابل ت هاتر و یا استرداد است.

تبصره ۸- مالیات و عوارض پرداخت شده توسط سفارتخانه ها، مأموریت های دیپلماتیک، پست های کنسولی، مأموران دیپلماتیک و کارکنان اداری و فنی آن ها که تبعه دولت جم هوری اسلامی ایران نمی باشند، به شرط عمل متقابل و همچنین مالیات و عوارض پرداخت شده توسط دفاتر سازمان های بین المللی و اعضای آنان که مقیم جم هوری اسلامی ایران می باشند (اتباع غیرایرانی)، با ارائه اسناد و مدارک مثبت، قابل استرداد است. نحوه استرداد به موجب دستورالعملی است که توسط وزارتخانه های امور خارجه و اموراتصادی و دارایی (سازمان) تصویب و ابلاغ می شود.

فصل سوم - معافیت ها

ماده ۹- عرضه کالاها و ارائه خدمات زیر از پرداخت مالیات و عوارض معاف می باشد:

الف - کالاها

۱ - کلیه محصولات کشاورزی فرآوری نشده مشتمل بر محصولات خام زراعی و باغی، گیاهان دارویی، محصولات مرتعی، محصولات جنگل (از جمله چوب خام)، محصولات گلخانه (از جمله سبزی، صیفی، گل و گیاه و انواع قارچ)

تبصره ۵- فعالیت های مربوط به مراحل بسته بندی، انبارداری و نگ هرداری محصول در دمای مناسب در سردخانه، انجماد محصول (شامل سردخانه)، پاک کردن، درجه بندی، بوجاری بذور، پوست گیری مانند شالی کوبی، شستشو، تمیزکاری، تفکیک، همگن سازی، خشک کردن انواع محصولات مانند چای، کشمش و خرما با روش های مختلف، تفت دادن مانند پخت نخود و پنبه پاک کنی، فرآوری محصولات کشاورزی محسوب نمی شود. ارائه خدمات مزبور به محصولات کشاورزی مشمول مالیات و عوارض فروش نیست.

۲ - دام زنده و خوراک آن، کلیه مواد اصلی تولید مثل دام زنده مطابق پروانه صادره توسط وزارت ج هاد کشاورزی، پوسال (کمپوست)، کشت بافت و بستر آماده کشت بافت؛

تبصره ۵- دام به حیواناتی (شامل چ هارپایان، پرندگان، آبزیان و حشرات) اطلاق می گردد که برای امور تغذیه انسان یا دام و فعالیت های اقتصادی، تولیدی و آزمایشگاهی، تولید، نگ هرداری و پرورش داده می شوند.

۲ - بذر، نشاء، ن هال، سم و کود؛

۴ - آب مصارف کشاورزی؛

۵ - کالاهای زیر:

۵-۱ - شیر، پنیر و ماست؛

۵-۲ - تخم ماکیان؛

۵-۳ - آرد و نان؛

۵-۴ - انواع گوشت و فرآورده های گوشتی مطابق با ف هرستی که هر سال وزارت ب هداشت، درمان و آموزش پزشکی تا پایان دی ماه برابراجراء در سال بعد به سازمان ارسال می کند؛

۵-۵ - برنج، حبوبات، سویا و پروتئین سویا؛

۵-۶ - انواع روغن های خوراکی؛ اعم از گیاهی و حیوانی

۵-۷- شیرخشک مخصوص تغذیه کودکان؛

۵-۸- تخم مرغ نطفه دار و تبدیل آن به جوجه یک روزه؛

۶- انواع کالاهای زیر:

۶-۱- خمیر کاغذ و کاغذ باطله؛

۶-۲- دفتر تحریر؛

۶-۳- کاغذ چاپ، تحریر و روزنامه؛

۷- نسخه های کاغذی و الکترونیکی محصولات زیر:

۷-۱- کتاب؛

۷-۲- روزنامه؛

۷-۳- مجله و نشریه؛

۸- کالاهای وارده همراه مسافر برای استفاده شخصی تا میزان معافیت مقرر طبق قانون امور گمرکی؛

۹- انواع شمش طلا(وارداتی و داخلی) و انواع حواله های کاغذی یا الکترونیکی دارای پشتوانه صددرصد(۱۰۰٪) طلا

۱۰- دارایی های غیرمنقول و انواع حواله های کاغذی یا الکترونیکی مبتنی بر آنها؛

۱۱- هرگونه انتقال دارایی به/از صندوق های سرمایه گذاری پروژه موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل

اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم(۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۸/۹/۵۲ یا شرکت های فرعی صندوق های سرمایه گذاری پروژه، به عنوان آورده غیرنقد شرکا در همان صندوق های سرمایه گذاری پروژه؛

تبصره ۵- در صورتی که مالکیت و مدیریت شرکت های فرعی صندوق های سرمایه گذاری پروژه متعلق به صندوق های سرمایه گذاری پروژه موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم(۴۴) قانون اساسی باشد، هرگونه انتقال دارایی به/از شرکت های فرعی صندوق های سرمایه گذاری پروژه که صرفاً در راستای اجرای پروژه و مرتبط با وظایف صندوق های مذکور باشد، مشمول مالیات و عوارض نیست.

۱۲- هرگونه انتقال دارایی از/به نهاد واسط موضوع قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست های کلی

اصل چهل و چهارم(۴۴) قانون اساسی

۱۳- فرش دستباف و مواد اولیه اصلی آن

۴۱- صنایع دستی تولید داخل موضوع ماده(۱) قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی مصوب ۶۳/۱۰/۱۳۹۶ مطابق فهرستی

که تا پایان دی ماه هر سال توسط وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی پیشنهاد می شود و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد؛

۵۱- انواع دارو و واکسن (انسانی و دامی)، لوازم مصرفی درمانی و لوازم توانبخشی؛

۶۱- رادار و تجهیزات کمک ناوبری هواوردی، تجهیزات نظامی و اطلاعاتی موضوع بندهای «پ»، «ت» و «ث» ماده(۱۱۹) قانون امور گمرکی با

رعایت ترتیبات مقرر در بندهای مذکور.

تبصره ۵ - معافیت این جزء در خصوص اقلام موضوع بند «پ» ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی در حوزه دفاعی با تأیید وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح قابل اعمال است.

۱۷ - تجهیزات و اقلام با کاربرد صرفاً دفاعی، نظامی، انتظامی، امنیتی و اطلاعاتی. فهرست این تجهیزات و اقلام با پیشنهاد وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۱ - واردات کالاهای موضوع جزءهای (۳)، (۶)، (۷)، (۹)، (۱۳)، (۶۱) و (۱۷) بند «الف» این ماده معاف از پرداخت مالیات و عوارضی باشد. واردات کالاهای موضوع جزءهای (۱)، (۳) و (۵) بند «الف» این ماده مشمول معافیت نبوده و مالیات و عوارض با نرخ استاندارد نه درصد (۹٪) در مبادی گمرکی به آن تعلق می گیرد. عرضه این کالاها در داخل کشور، مانند عرضه کالاهای مشابه داخلی

از پرداخت مالیات و عوارض معاف است. در خصوص جزء (۵۱) این بند، در صورتی که با تأیید وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کالای مورد نظر مشابه داخلی نداشته باشد، واردات آن از پرداخت مالیات و عوارض معاف می باشد و اگر واردات کالای مورد نظر به دلیل کمبود تولید داخل نسبت به نیاز بازار، ضرورت داشته باشد، واردات کالای مزبور با رعایت قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی، مشمول مالیات و عوارض با نرخ سه درصد (۳٪) در مبادی گمرکی می باشد. عرضه این کالاها در داخل کشور، مانند عرضه کالاهای مشابه داخلی از پرداخت مالیات و عوارض معاف است.

تبصره ۲- تولیدکنندگان و یا عرضه کنندگان کالاهای موضوع این بند مکلفند که برچسب معافیت از مالیات بر ارزش افزوده را بر روی بسته بندی کالاهای مذکور درج نمایند. سازمان مکلف است فهرست کالاها و خدمات معاف از مالیات و عوارض را از طریق شیوه های مناسب از جمله درج در سامانه عملیات الکترونیکی سازمان به اطلاع عموم مردم برساند. سازمان مکلف است امکان دریافت گزارش های مردمی مبنی بر دریافت مالیات و عوارض توسط عرضه کنندگان کالاها و خدمات معاف از مالیات و عوارض را از طریق سامانه عملیات الکترونیکی خود و استرداد مبالغ اضافه دریافتی از خریداران فراهم نماید. دریافت مالیات و عوارض از کالاها و خدمات معاف توسط عرضه کنندگان آن ها مشمول جریمه ای معادل دو برابر مالیات و عوارض دریافتی بوده و قابل بخشودگی نمی باشد. سازمان مکلف است حداکثر سه ماه پس از دریافت گزارش، نسبت به تأیید یا رد و حسب مورد استرداد مبالغ اضافه دریافتی از خریداران اقدام نماید. نحوه استرداد این مبالغ به موجب دستورالعملی است که حداکثر پس از سه ماه از لازم الاجراء شدن این قانون توسط سازمان با همکاری اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران تهیه و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد.

تبصره ۳- واردات کالاهای اهدایی به صورت بلاعوض به جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، سازمان اورژانس کشور، سازمانب هزیستی کشور، آستان های مقدسه و کمیته امداد امام خمینی (ره) با تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی، حوزه های علمیه با تأیید مرکز مدیریت حوزه علمیه استان مربوط و مؤسسات خیریه با اعلام مراجع صادرکننده مجوز آن ها و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی از پرداخت مالیات و عوارض معاف است؛

تبصره ۴- اعمال معافیت های مالیاتی در خصوص مواد خوراکی مذکور در اجزای این بند، منوط به اخذ گواهی سلامت محصول از مراجع قانونی ذیصلاح از قبیل سازمان ملی استاندارد ایران و سازمان غذا و دارو است.

ب - خدمات

- ۱- خدمات درمانی، تشخیصی و پیشگیری، خدمات توانبخشی و حمایتی و خدمات آرامستان ها؛
- ۲- خدمات درمانی و پیشگیری دامی و گیاهی، واحدهای ماشینی کردن (مکانیزاسیون) آب کشاورزی، کشت بافت و تولید اندام های تکثیر گیاهان؛
- ۳- خدمات زینک، چاپ، انتشار روزنامه اعم از کاغذی یا الکترونیکی، کتاب، نشریه و خدمات نشر و توزیع آن ها به استثنای مؤسسات کمک آموزشی و کنکور و هرگونه تبلیغات کالاها و خدمات داخلی در روزنامه ها و نشریات؛
- ۴- ارائه خدماتی که مابه ازای آن به صورت حقوق و دستمزد پرداخت می شود در صورتی که مشمول فصل مالیات بر درآمد حقوق موضوع قانون مالیات های مستقیم باشد؛
- تبصره ۵-** در ارائه خدمت توسط شرکت های تأمین نیروی انسانی و شرکت هایی که از طریق قرارداد های حجمی خدمات خود را با در اختیار گذاشتن نیروی کار به متقاضی ارائه می کنند (مانند شرکت های ارائه دهنده خدمات پرستاری و خدمات نظافتی)، بخشی از قرارداد که مربوط به هزینه های حقوق و دستمزد است، معاف می باشد. حکم این بند مشروط به تأیید میزان حقوق و دستمزد و مزایا توسط سازمان بیمه گر است.
- ۵- عملیات و خدمات بانکی شامل دریافت سپرده، اعطای تسهیلات و یا ایجاد اعتبار، ارائه ضمانت نامه و انتقال وجه در چارچوب قوانین مربوط و مصوبات شورای پول و اعتبار؛
- ۶- خدمات اعتباری قرض الحسنه صندوق های قرض الحسنه دارای مجوز فعالیت از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران یا سایر مراجع مورد تأیید بانک مذکور و همچنین صندوق های قرض الحسنه که به موجب قانون تأسیس شده یا می شوند؛

۷- خدمات مالی و اعتباری اعطای تسهیلات توسط صندوق های حمایتی، ضمانت صادرات، سرمایه گذاری، بیمه ای و پژوهش و فناوری که به موجب قانون یا با مجوز قانون تأسیس شده یا می شوند در چارچوب اساسنامه آن ها.

۸- خدمات بیمه های زندگی، خدمات بیمه های محصولات کشاورزی، خدمات بیمه اجتماعی و درمان تکمیلی؛

۹- خدمات بازار سرمایه شامل خدمات معاملات و تسویه اوراق بهادار و کالا در بورس ها و بازارهای خارج از بورس به تشخیص شورای عالی بورس و اوراق بهادار.

۱۰ - خدمات انتشار و نقل و انتقال سهام، حق تقدم، سهام شرکت و سایر اوراق بهادار موضوع بند (۴۲) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۴۱۳۸/۹/۱ با اصلاحات بعدی؛

۱۱ - صدور و ابطال، نقل و انتقال واحدهای سرمایه گذاری صندوق های سرمایه گذاری دارای مجوز از سازمان بورس اوراق بهادار؛

۱۲ - منحصرأ سود تسهیلات اعطائی شرکت های واسپاری (لیزینگ) دارای مجوز فعالیت از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بهمشتریان (مصرف کنندگان)

تبصره - مالیات بر ارزش افزوده ب های دارایی ها و اموال مورد واگذاری موضوع قرارداد شرکت های واسپاری (لیزینگ) با مشتریان مشمول این فعالیت نمی باشند.

۱۳ - خدمات حمل و نقل (اعم از بار و مسافر) درون و برون شهری و بین المللی جاده ای، ریلی و دریایی؛

۴۱ - خدمات آموزشی، پژوهشی و ورزشی دارای مجوز از مراجع ذی صلاح طبق آیین نامه ای که با پیشنهاد مشترک وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی (سازمان)، علوم، تحقیقات و فناوری، آموزش و پرورش، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ورزش و جوانان و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و مرکز مدیریت حوزه های علمیه ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این قانونت هیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد؛

۵۱ - خدمات اقامتی هتل های سه ستاره و پایین تر، مهمانپذیرها و سایر مراکز اقامتی دارای مجوز از وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی یا اتحادیه های ذی ربط؛

۶۱ - قدرالس هم هزینه مشترک (شارژ) دریافتی توسط شرکت های خدماتی موضوع قانون نحوه واگذاری مالکیت و اداره امور شرکت های صنعتی مصوب ۱۳۸۷/۲/۳۱ از واحدهای تولیدی، صنعتی و خدماتی مستقر در شرکت های صنعتی بابت ارائه خدمات به آن ها

۱۷ - خدمات فنی، بازسازی، تعمیر و نگهداری کالاهای موضوع جزء (۱۷) بند «الف» این ماده که توسط مرکز وابسته به دستگاههای نظامی، انتظامی و امنیتی ارائه می شود، مطابق فهرستی که با تصویب وزرای دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و امور اقتصادی و دارایی ابلاغ می شود.

تبصره - در مواردی که دریافت وجه توسط یک مؤدی مستند به فروش کالا یا ارائه خدمت نیست، مانند دریافت هرگونه خسارت، درآمدهای حاصل از تسعیر دارایی های ارزی، انواع سود، انواع جریمه (مادامی که بخشی از ب های کالا و خدمات تلقی نگردد)، آورده نقدی یا غیرنقدی به عنوان سرمایه و انواع کمک های دولتی، عرضه خدمت محسوب نمی شود و مأخذ محاسبه مالیات و عوارضی باشد.

ماده ۱۰ - موارد زیر از پرداخت مالیات و عوارض معاف هستند و مالیات و عوارض خرید ن هاده های آن ها مسترد می شود:

الف - صادرات کالاها به خارج از کشور از طریق مبادی خروجی رسمی با ارائه پروانه سبز گمرکی صادره توسط گمرک یا برگ خروجی (در مورد صادرات کالا) و صادرات خدمات با ارائه قرارداد مربوط و گواهی انجام کار که به تأیید نزدیکترین نمایندگی رسمی جمهوری اسلامی ایران در کشور مقصد رسیده باشد یا گواهی ارزی با تأیید بانک مرکزی یا سایر اسناد و مدارک مثبته.

صادرات کالاها و خدمات از قلمرو گمرکی سرزمین اصلی به مناطق آزاد تجاری - صنعتی خارج از نقاط جمعیتی که دارای تراز تجاریمثبت باشند، در صورتی که محصور بودن آنها به صورت سالانه به تأیید گمرک جم هوری اسلامی ایران برسد، مشمول این بند خواهد بود.

ب - خدمات معاوضه (سوآپ) نفت خام، فرآورده های نفتی (بنزین، نفت گاز، نفت کوره، نفت سفید، گاز مایع و سوخت هوایی)، گاز طبیعی و برق؛

تبصره ۱- فروش کلیه فرآورده های تولیدی شرکت های پالایش به صورت ارزی (فروش سوخت های هوایی به شرکت های هواپیمایی خارجی در فرودگاه های داخلی)، مرزی (فروش سوخت در جایگاه های مستقر در نواحی مرزی کشور) و همچنین فروش سوخت دارای پروانه صادراتی گمرک جم هوری اسلامی ایران به کشتی ها (بنکرینگ) صادرات محسوب می شود.

تبصره ۲- استرداد مالیات و عوارض خرید برای صادرات مواد خام و مواد اولیه تولید که در فهرست مربوط به ماده (۱۴۱) قانون مالیات های مستقیم ذکر شده اند، ممنوع است.

تبصره ۳- خدماتی که توسط اشخاص مقیم ایران (اشخاص حقیقی یا حقوقی ایرانی و یا شعب شرکت های خارجی مقیم ایران) ارائه می شود و محل مصرف خدمات و یا مقصد خدمات داخل باشد یا خارج از کشور، در صورتی که مستقیم یا غیرمستقیم ارز حاصل و وارد کشور بشود صادرات محسوب می گردد.

ماده ۱۱- مالیات و عوارض پرداختی بابت خرید کالاها در داخل ایران که ظرف دوماه از تاریخ خرید همراه مسافران اعم از ایرانی و خارجی از کشور خارج می شود و نیز، مالیات و عوارض پرداختی گردشگران خارجی بابت بلیط پرواز خارجی خریداری شده از شرکت های هواپیمایی ایرانی، هنگام خروج از کشور با ارائه صورتحساب الکترونیکی و یا اسناد و مدارک مثبت، توسط سازمان، از محلولی های جاری مسترد می گردد. آیین نامه اجرائی این ماده ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط سازمان تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۱۲- عرضه کنندگان کالاها و خدمات که به موجب این قانون و سایر قوانین از مالیات و عوارض معاف می باشند و همچنین فعالان اقتصادی مستقر در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی که حجم معاملات سالانه آنها از مبلغی که به پیشنهاد سازمان به تأیید هیأت وزیران می رسد، بیشتر باشد، مکلف به عضویت و ثبت معاملات در سامانه مؤدیان هستند. این حکم شامل کلیه مناطق کشور از جمله مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی می شود. متخلفان از حکم این ماده علاوه بر جریمه موضوع بند «ب» ماده (۲۲) قانون پایانه های فروشگاه های و سامانه مؤدیان مشمول جریمه ای معادل نه درصد (۹٪) ارزش معاملات ثبت نشده در سامانه مذکور می شوند. آیین نامه اجرائی این ماده در خصوص مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد سازمان و دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

فصل چهارم - وظایف و تکالیف مؤدیان و اشخاص ثالث

ماده ۱۲- پس از راه اندازی سامانه مؤدیان، همه مشمولان این قانون موظفند به ترتیبی که سازمان مقرر و اعلام می کند، در سامانه مذکور ثبت نام نموده و معاملات خود را در آن ثبت نمایند. ثبت معاملات (خرید و فروش) در سامانه مؤدیان، به منزله ثبت در دفاتر قانونی است. تا آن زمان، ترتیبات ثبت نام، نحوه ارائه اظهارنامه های مالیاتی و رسیدگی به آنها حسب مقررات قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ و اصلاحات بعدی آن است. در سایر موارد، مفاد این قانون جاری است.

ماده ۲۱- چنانچه سازمان در مهلت مقرر در قانون پایانه های فروشگاه های و سامانه مؤدیان نتواند سامانه مؤدیان را مستقر کند، مکلف است رسیدگی به اظهارنامه مؤدیان موضوع این قانون را که بعد از اتمام مهلت مزبور به سازمان تسلیم می شود، صرفاً به میزانی که در تبصره این ماده آمده است، محدود نموده و سایر اظهارنامه ها را بدون رسیدگی قبول نماید.

تبصره ۵- بعد از استقرار سامانه مؤدیان سازمان مجاز است حداکثر یک درصد (۱٪) از پرونده های مالیاتی مؤدیان عضو سامانه مؤدیان را با اولویت مؤدیان بزرگ مورد رسیدگی قرار دهد. چگونگی انتخاب مؤدیانی که پرونده آنها باید مورد رسیدگی قرار گیرد، در دستورالعملی که با پیشنهاد سازمان به

تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد، معین می شود. سازمان مکلف است تا پایان هر ماه هر سال فهرست اسامی مؤدیانی که مشمول رسیدگی قرار می گیرند را در سامانه عملیات الکترونیکی خود اعلام عمومی کند.

ماده ۵۱- دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه و سازمان های وابسته به آنها مکلف به ثبت معاملات خود در سامانه مؤدیان می باشند. وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است ترتیبی اتخاذ کند که اطلاعات معاملات ثبت شده در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت موضوع تبصره (۵) ماده (۹۶۱) قانون مالیات های مستقیم عیناً و به صورت برخط به سامانه مؤدیان منتقل شود.

ماده ۶۱- ارائه اسناد، دفاتر و مدارک، ثبت قراردادهای پیمانکاری و معاملات و اطلاعات نیروهای مسلح و وزارت دفاع و پشتیبانیهای مسلح و سایر دستگاههای انتظامی، اطلاعاتی و امنیتی در سامانه مؤدیان موضوع تبصره (۳) ماده (۴)، تبصره (۱) ماده (۵) و مواد (۱۲) و (۵۱) این قانون و همچنین سایر اقسام محرمانه در سامانه مذکور با رعایت ملاحظات امنیتی، مطابق دستورالعملی است که توسط وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی (سازمان)، اطلاعات و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و ستاد کل نیروهای مسلح تهیه می شود و حداکثر شش ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب شورای امنیت کشور می رسد.

ماده ۱۷- مؤدیان مکلفند مالیات و عوارض فروش موضوع این قانون را از خریدار یا کارفرما وصول کنند و پس از کسر مالیات و عوارض پرداختی، مطابق مقررات به حساب سازمان واریز نمایند.

تبصره ۱- سازمان می تواند تمام یا برخی از مؤدیان مشمول این قانون یا مشتریان آنها را مکلف کند مالیات و عوارض متعلقه را همزمان با صدور صورتحساب به حساب سازمان واریز نمایند. آیین نامه اجرائی این تبصره، مشتمل بر فهرست مؤدیانی که مشمول این حکمی شوند و نحوه پرداخت مالیات و عوارض متعلقه با پیش نهاد سازمان، به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد.

مالیات و عوارضی که به این ترتیب به سازمان پرداخت می شود، به حساب بستانکاری فروشنده منظور می شود و برای خریدار، در صورتی که مصرف کننده نهائی نباشد، اعتبار مالیاتی به حساب می آید.

تبصره ۲- گمرک جم هوری اسلامی ایران مکلف است مالیات و عوارض کالاها را در زمان ترخیص قطعی و مالیات و عوارض کالاها را متروکه را قبل از ترخیص نهائی وصول و به صورت برخط به حساب سازمان واریز کند. گمرک جم هوری اسلامی ایران موظف است ضمن درج اطلاعات پرداخت در پروانه های گمرکی و یا فرم های مربوط، امکان دسترسی برخط سازمان به پایگاههای اطلاعاتی ربط را فراهم نماید. گمرک مکلف است در «ورود موقت» و «ورود موقت برای پردازش»، تضمینات لازم را بر اساس مقررات تبصره ماده (۳۵) قانون امور گمرکی اخذ کند.

تبصره ۳- واردکنندگان کالا از مناطق آزاد تجاری - صنعتی به سرزمین اصلی مکلفند کالاها را مزبور را به گمرک اظهار نمایند. گمرک موظف است از قسمتی از کالاها اظهار شده که به موجب بند «ب» ماده (۶۵) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب ۵۱۳۹/۱۱/۱۰، «تولید داخل» محسوب می شود، فقط مالیات و عوارض، و از قسمت باقی مانده که «کالای وارداتی» محسوب می شود، مالیات و عوارض و حقوق ورودی را دریافت و مالیات و عوارض آن را به حساب سازمان واریز کند.

تبصره ۴- واردکنندگان خدمت مکلفند با رعایت تبصره (۳) ماده (۱۰) این قانون، مالیات و عوارض متعلقه را محاسبه و طبق مقررات این قانون پرداخت نمایند. چنانچه محل ارائه خدمت و مصرف آن در خارج از کشور باشد، مشمول این حکم نمی باشند.

تبصره ۵- مالیات و عوارض آب، برق و گاز با توجه به مالیات و عوارض مندرج در صورتحساب (قبوض) مصرف کنندگان و همچنین نفت تولیدی (نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی خام) و فرآورده های تولیدی و وارداتی، فقط یک بار در زمان فروش (صدور صورتحساب)، در انت های زنجیره تولید و توزیع آنها توسط شرکت های تابعه وزارت نفت (بابت پنج فرآورده اصلی و سوخت هوایی) و یا شرکت های پالایش نفت (بابت سایر فرآورده ها) و شرکت های گاز استانی و شرکت های تابعه ذی ربط وزارت نیرو و شرکت های توزیع برق، آب و فاضلاب شهری و روستایی استانی بر مبنای قیمت فروش مصوب داخلی محاسبه، ثبت و وصول و پس از کسر اعتبارات مالیات و عوارض زنجیره مذکور به حساب سازمان نزد خزانه داری کل کشور واریز می شود.

آیین نامه اجرائی این تبصره در خصوص نحوه ثبت مالیات و عوارض در دفاتر یا سامانه مؤدیان تعیین شرکت های فعال در زنجیره قبل از

انت های زنجیره توزیع و فروش، نحوه انتقال اعتبارات مالیات و عوارض به انت های زنجیره، رسیدگی، مطالبه، ت هاتر، استرداد، وصول و واريز به حساب تعیین شده سازمان ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون با پیشنهاد مشترک سازمان، شرکت ملی نفت ایران و توانیریه تصویب وزیران امور اقتصادی و دارایی، نفت و نیرو می رسد.

ماده ۱۸ - کلیه کارفرمایان موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۲۹) قانون برنامه ششم توسعه موظفند اطلاعات مربوط به قراردادهای پیمانکاری را حداکثر تا یک ماه پس از انعقاد قرارداد در سامانه مؤدیان ثبت نمایند، در غیر این صورت، سازمان مکلف است با رعایت ماده (۹) قانون پایانه های فروشگاه های و سامانه مؤدیان اطلاعات ثبت شده توسط پیمانکاران در سامانه مذکور را مورد قبول کارفرما تلقی نماید.

ماده ۱۹ - وزیر امور اقتصادی و دارایی مجاز است با پیشنهاد سازمان مدت دوره مالیاتی را برای هر گروه از مؤدیان دو یا یک ماهه تعیین نماید؛ مشروط بر آنکه تغییرات مذکور حداقل سه ماه قبل از شروع دوره مالیاتی، از طریق سامانه مؤدیان، پایگاه اطلاع رسانی سازمان حداقل یکی از روزنامه های کثیرالانتشار اطلاع رسانی عمومی شود.

تبصره - در صورتی که شروع یا خاتمه فعالیت مؤدی در خلال یک دوره مالیاتی باشد، زمان فعالیت مؤدی طی دوره مربوط، یک دوره مالیاتی تلقی می شود.

ماده ۲۰ -

الف - سازمان می تواند برای اشخاص حقیقی که بیش از یک نوع واحد مشمول مالیات در یک مکان یا مکان های متعدد دارند، در سامانه مؤدیان کارپوشه واحد ایجاد کند.

ب - مؤدیانی که دارای واحد مشمول مالیات در شعب متعدد هستند، مکلفند از یک کارپوشه واحد در سامانه مؤدیان استفاده کنند.

پ - در شرکت های مدنی، اعم از اختیاری و قهری، اشخاص حقیقی در هر واحد شغلی مکلفند از بین خود یک نفر را به عنوان نماینده واحد شغلی انتخاب نمایند. کلیه تکالیف مالیاتی واحد شغلی، از جمله ثبت نام و ثبت معاملات در سامانه مؤدیان و پرداخت مالیات توسط وی به نمایندگی شرکا انجام می شود، در غیر این صورت، سازمان موظف است دسترسی واحد مزبور به سامانه مؤدیان را قطع و پایانه فروشگاه های آن را مسدود نماید.

ت - برای مؤدیانی که مکان ثابت برای شغل خود ندارند، محل سکونت آنان، از لحاظ امور مالیاتی ملاک اعتبار است. در صورتی که مؤدی مکان های متعدد برای سکونت خود داشته باشد، مکلف است یکی از آن ها را برای انجام تکالیف مالیاتی معرفی نماید، در غیر این صورت، سازمان یکی از مکان های سکونت مؤدی را برای انجام تکالیف مالیاتی انتخاب و به وی اعلام می کند.

ماده ۲۱ - در مورد اشخاص حقوقی که حکم به انحلال آن ها داده شده است تا زمان ختم تصفیه، شخص حقوقی مزبور کماکان مؤدی محسوب می شود و مدیر یا مدیران تصفیه مکلف به انجام تکالیف مقرر در این قانون می باشند.

ماده ۲۲ - در انتقال یک واحد صنفی، شخص دارنده واحد صنفی تا اتمام انتقال، مسؤولیت اجرای مقررات و تمامی تکالیف دوره های مالیاتی مربوط از جمله صدور صورتحساب، ثبت معاملات در سامانه مؤدیان و سایر تکالیف قانونی را برعهده دارد. خریدار مسؤولیتی در قبال تکالیف واحد صنفی قبل از اتمام انتقال ندارد؛ مگر اینکه به موجب سند رسمی این مسؤولیت را پذیرفته باشد.

تبصره - انتقال دهنده باید حداکثر ظرف ده روز سازمان را نسبت به زمان اتمام فعالیت خود مطلع سازد. در صورت عدم اطلاع و شروع فعالیت توسط مؤدی جدید، در پرداخت مالیات و جریمه ها با وی مسؤولیت تضامنی خواهد داشت.

فصل پنجم - ساختار سازمانی مالیات بر ارزش افزوده، وظایف و اختیارات آن

ماده ۲۳ - ساختار و تشکیلات مورد نیاز سازمان در سطح کشور و استان ها متناسب با شرایط اقتصادی هر منطقه و با توجه به

شاخص‌هایی مانند میزان وصول مالیات، تعداد پرونده‌ها و تعداد مؤدیان بدون الزام به رعایت سطح تقسیمات کشوری با رعایت بند «الف» ماده (۲۸) قانون برنامه ششم توسعه از طریق وزیر امور اقتصادی و دارایی به سازمان اداری و استخدامی کشور پیشنهاد و پس از تصویب هیأت وزیران قابل اجراء است.

ماده ۲۲- پس از استقرار سامانه مؤدیان، فعال بودن کارپوشه مؤدی در سامانه مزبور به این معنی است که او از نظر سازمان، شرایط لازم برای دریافت مالیات و عوارض از خریداران را دارد. در صورتی که مؤدی شرایط لازم برای دریافت مالیات و عوارض را از دست بدهد، سازمان موظف است بلافاصله کارپوشه وی را در سامانه مؤدیان غیرفعال نماید. بانک مرکزی موظف است ترتیبی اتخاذ کند که به محض غیرفعال شدن کارپوشه مؤدی در سامانه مؤدیان، کلیه دستگاه‌های پایانه فروشگاهی (POS) مرتبط با آن، غیرفعال شوند.

تبصره ۵- غیرفعال نمودن کارپوشه مؤدی باید مستند به آیین نامه ای باشد که حداکثر ظرف سه ماه پس از ابلاغ این قانون، با پیشنهاد سازمان به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۵۲-

الف - مواد (۱۶۱)، (۲۶۱)، (۷۶۱)، (۹۶۱ مکرر)، (۱۷۱)، تبصره (۱) ماده (۱۷۷)، (۱۷۸)، (۱۸۲)، (۶۱۸) و تبصره (۱) آن، (۱۹۱)، (۱۹۸)، (۲۰۲)، احکام مربوط به فصل هشتم باب چ هارم و مواد (۲۱۰) تا (۶۲۱)، (۲۱۸)، (۲۱۹)، (۲۳۱)، (۲۳۲)، (۵۲۳)، (۲۴۲)، (۳۴۲)، احکام مربوط به فصل سوم باب پنجم، مواد (۷۵۲)، (۴۲۷) من های بند (۳) آن، (۵۲۷)، (۶۲۷)، (۲۷۷) و (۲۷۹) قانون مالیات های مستقیم در مورد این قانون جاری است. احکام مربوط به درآمد مشمول مالیات در مواد فوق، در مورد محاسبه مأخذ مالیات بر ارزش افزوده نیز جاری است. احکام فصل سوم باب پنجم قانون مالیات های مستقیم در خصوص مواد (۲۹) و (۳۲) این قانون جاری نمی باشد.

تبصره ۱- شناسایی، تشخیص درآمد مشمول مالیات و رسیدگی موضوع ماده (۲۱۹) قانون مالیات های مستقیم در مورد مؤدیان قابل اعتماد موضوع قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مؤدیان جاری نمی باشد. این حکم شامل مواردی که سازمان براساس ماده (۴۱) این قانون و تبصره (۱) ماده (۱۹) قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مؤدیان اجازه رسیدگی به اظهارنامه های مالیاتی مؤدیان را دارد، نمی باشد. در هر صورت مفاد ماده (۲۱۹) قانون مالیات های مستقیم نباید مانع اجرای احکام موضوع قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مؤدیان شود.

تبصره ۲- در خصوص مؤدیان عضو سامانه مؤدیان، سازمان مکلف است اوراق ابلاغ شده به مؤدی را در کارپوشه وی نیز بارگذاری نماید.

تبصره ۳- به منظور رسیدگی به پرونده های قابل طرح این قانون در شورای عالی مالیاتی، تعداد شعب شورای مذکور به دو برابر افزایش می یابد.

ب - در صورت عدم عضویت مؤدیان در سامانه مؤدیان مواد (۹۷)، (۹۶۱)، (۱۸۱)، (۲۳۰) و بند (۳) ماده (۴۲۷) قانون مالیات های مستقیم در مورد مالیات های این قانون، جاری است.

تبصره ۴- ماده (۲۷۲) قانون مالیات های مستقیم و تبصره های آن تا قبل از اتمام مهلت مقرر در ماده (۳) قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، در مورد مالیات های این قانون جاری است.

فصل ششم - مالیات کالاهای خاص

ماده ۶۲- نرخ مالیات و عوارض کالاهای نفتی، فلزات گرانبها، سیگار، نوشابه و سایر کالاهای آسیب رسان به سلامت به شرح زیر تعیین می شود:

الف - کالاهای نفتی

۱- انواع بنزین و سوخت هواپیما سی درصد (۳۰٪)؛

۲- نفت گاز، نفت سفید، نفت کوره، گاز طبیعی و گاز مایع پانزده درصد (۱۵٪).

تبصره ۱- نفت خام، میعانات گازی، و گاز طبیعی خام که توسط وزارت نفت (شرکت های تابعه) که به شرکت های داخل زنجیره تولید فرآورده های نفتی فروخته می شود، همچنین واردات بنزین و سوخت هواپیما و گاز طبیعی توسط وزارت نفت (شرکت های تابعه)، در این مرحله مستلزم محاسبه و دریافت مالیات و عوارض ارزش افزوده از حلقه بعدی و نیز پرداخت در مرحله واردات حسب مورد نمی باشد. مالیات و عوارض فروش فرآورده های تولید شده از کالای مزبور و نیز بنزین و سوخت هواپیما و گاز طبیعی وارداتی در مراحل بعدی عرضه، حسب مقررات مربوط محاسبه و وصول می شود.

تبصره ۲- مأخذ محاسبه مالیات و عوارض فروش در خرده فروشی بنزین و نفت گاز توسط شرکت های غیردولتی دارای مجوز از وزارت نفت، عبارت است از مابه التفاوت قیمت خرید محصولات فوق از شرکت های پالایش (با احتساب مالیات و عوارض موضوع بند «الف» این ماده)، با قیمت عرضه آن ها به مصرف کننده. مابه التفاوت مزبور به عنوان درآمد ناشی از ارائه خدمات توسط جایگاههای عرضه بنزین و نفت گاز تلقی شده و با نرخ مذکور در ماده (۷) این قانون مشمول مالیات و عوارض می گردد. مالیات و عوارض پرداختی بابت خرید بنزین و نفت گاز به عنوان اعتبار مالیاتی برای جایگاه داران منظور نمی شود.

تبصره ۳- مالیات و عوارض پرداختی مؤدیان بابت کالاهای موضوع این بند، در صورتی که به عنوان مواد اولیه اصلی توسط واحد تولیدی به کار برده شود، به عنوان اعتبار مالیاتی آن واحدها قابل پذیرش می باشد. همچنین مالیات و عوارض پرداختی توسط واردکنندگان و توزیع کنندگان کالاهای مزبور به عنوان اعتبار مالیاتی آنان منظور می گردد.

تبصره ۴- مالیات و عوارضی که شرکت ملی نفت ایران برای خرید نهاده های مورد نیاز جهت طرح های تملک دارایی های سرمایه ای پرداخت می کند، قابل استرداد یا تهاثر نمی باشد. شرکت یادشده مجاز است مبالغ مزبور را به عنوان بخشی از بدهی تمام شده دارایی های فوق الذکر منظور نماید. سایر مالیات و عوارضی که شرکت مزبور برای مصارفی غیر از تملک دارایی های سرمایه ای پرداخت می کند، با رعایت مقررات، به عنوان اعتبار مالیاتی آن شرکت منظور می گردد. اعتبار یادشده با تأیید سازمان قابل تهاثر با بدهی مالیاتی آن شرکت یا سایر شرکت های تابعه وزارت نفت می باشد.

ب - طلا، جواهر و پلاتین

۱- اصل طلا، جواهر و پلاتین به کار رفته در مصنوعات ساخته شده از فلزات مزبور، معاف از مالیات و عوارض می باشد.

۲- اجرت ساخت، حق العمل و سود فروشنده کالاهای موضوع این بند مشمول مالیات و عوارض با نرخ نه درصد (۹٪) می باشد.

۳- پس از راه اندازی سامانه مؤدیان، عرضه کنندگان کالا و خدمات مربوط به این بند مکلفند کلیه عملیات خرید و فروش خود را در سامانه مزبور ثبت کنند. درج ارزش اصل طلا، جواهر و پلاتین، اجرت ساخت، حق العمل و سود فروشنده به تفکیک در صورت حساب الکترونیکی الزامی است. در صورت کتمان و یا عدم ثبت تمام یا برخی از معاملات در سامانه مذکور مشمول جریمه ای معادل نه درصد (۹٪) ارزش اصل طلا، جواهر و پلاتین است که غیر قابل بخشودگی می باشد. این جریمه علاوه بر جریمه مذکور در بند «ب» ماده (۶۳) این قانون است.

۴ - کلیه واحدهای فعال در زنجیره عرضه کالا و خدمات مربوط به این بند مکلفند حداکثر تا دوماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون از پایانه فروشگاهی مورد تأیید سازمان استفاده کنند، در غیر این صورت اتحادیه های ذی ربط و اتاق اصناف ایران موظفند پروانه فعالیت واحدهای موضوع این بند در کل زنجیره مربوط را که بدون استفاده از پایانه فروشگاهی اقدام به فروش کالا یا خدمت می کنند، باطل نمایند. نیروی انتظامی موظف است از ادامه فعالیت واحدهای فاقد پروانه جلوگیری کند.

پ - نوشابه های قندی گازدار و بدون گاز و سایر کالاهای آسیب رسان به سلامت

نوشابه های قندی گازدار و بدون گاز و سایر کالاهای آسیب رسان به سلامت (به استثنای کالاهای موضوع بند «ت» این ماده) تولید داخل مشمول مالیات و عوارض با نرخ شانزده درصد (۱۶٪) و واردات آن ها مشمول مالیات و عوارض با نرخ سی و شش درصد (۶۳٪)

می باشند. فهرست کالاهای موضوع این بند و واحدهای تولید کننده آن ها حداکثر دوماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و حداکثر یک ماه بعد از آن توسط کارگروهی مرکب از نمایندگان تام الاختیار وزارتخانه مزبور، وزارت

صنعت، معدن و تجارت و وزارت امور اقتصادی و دارایی تصویب می شود. تغییرات فهرست موردنظر تا انتهای دی ماه هر سال (برای اجراء در سال بعد) به ترتیب فوق تصویب و توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای اجراء اعلام می گردد. در صورت عدم تصویب فهرست مزبور در مهلت مقرر، فهرست پیشنهادهای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پس از تأیید شورای عالی سلامت و امنیت غذایی، ملاک عمل است.

ت - انواع سیگار و محصولات دخانی

انواع سیگار و محصولات دخانی به شرح زیر مشمول مالیات و عوارض می شوند:

۱- سیگار، توتون پپ و تنباکوی تولید داخلی، بیست و پنج درصد (۵۲٪)؛

۲- سیگار، توتون پپ و تنباکوی تولید داخل با نشان بین المللی که فهرست آن هر سال توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت تهریه و باتصویب هیأت وزیران ابلاغ می شود، چهل درصد (۴۰٪)؛

۳- سیگار، توتون پپ و تنباکوی وارداتی، شصت و پنج درصد (۶۵٪)؛

۴ - توتون خام وارداتی ده درصد (۱۰٪)؛

۵ - توتون فرآوری شده وارداتی (خرمن توتون) سی و پنج درصد (۵۳٪)؛

تبصره ۱- نرخهای تعیین شده از سال دوم اجراء قانون هر سال پنج واحد درصد افزایش می یابد تا زمانی که نرخ مذکور برای انواع سیگار و محصولات دخانی، توتون پپ و تنباکوی تولید داخل به پنجاه و پنج درصد (۵۵٪)، برای تولیدات داخل با نشان بین المللی به نود و پنج درصد (۵۹٪) و برای انواع سیگار و محصولات دخانی، توتون پپ و تنباکوی وارداتی به یکصد و بیست و پنج درصد (۱۲۵٪) برسد.

تبصره ۲- تولیدکنندگان سیگار و محصولات دخانی مکلفند از زمان لازم الاجراء شدن این قانون، قیمت خرده فروشی و تاریخ تولید را بر روی پاکت بسته بندی محصولات دخانی درج کنند. در صورت تخلف از حکم این تبصره، اعتبار مالیاتی مربوط، پذیرفته نمی شود و مشمول مالیات و عوارض فروش به نرخهای مذکور است.

فصل هفتم - مالیات ها و عوارض خاص

الف - عوارض سبز

ماده ۲۷- واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده که به تشخیص سازمان حفاظت محیط زیست، حدود مجاز استانداردهای زیست محیطی را رعایت نمی کنند، در صورتی که در مهلت زمانی که توسط سازمان مزبور برای آنها تعیین می شود، نسبت به رفع آلایندهی خود اقدام نمایند، براساس معیارهایی نظیر شدت، مدت، نوع و مکان آلایندهی با نرخهای نیم درصد (۰/۵٪)، یک درصد (۱٪) و یک و نیم درصد (۱/۵٪)، به مأخذ فروش کالا یا خدمات، مشمول عوارض سبز می شوند. این حکم در مورد کلیه واحدهای آلاینده، اعم از واحدهای معاف و غیرمعاف، صادراتی و واحدهای مستقر در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی جاری است. معیارهایی که در تعیین سطح آلایندهی واحدها، مبنای عمل سازمان محیط زیست قرار می گیرد، حداکثر سه ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون، توسط کارگروهی متشکل از نمایندگان سازمان حفاظت محیط زیست و وزارتخانه های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، صنعت، معدن و تجارت، کشور و امور اقتصادی و دارایی (سازمان) تهریه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد. میزان فروش واحدهای موضوع این ماده براساس سامانه مؤدیان یا اظهارنامه ای که به همین منظور به سازمان ارائه می شود، تعیین می گردد.

تبصره ۱- در صورتی که واحدهای موضوع این ماده، دارای خطوط تولیدی مجزا با محصول مستقل از هم باشند عوارض سبز صرفاً از خطوط آلاینده دریافت می شود.

تبصره ۲- در صورتی که واحدهای موضوع این ماده، در قبال اخذ کارمزد مشخص از اشخاص نسبت به تولید اقدام نمایند، درآمد این واحدها ناشی از تولید مذکور، با پنج برابر نرخ های مذکور در صدر این ماده مشمول عوارض سبز می شود. شرکت هایی که در زنجیره تولید بنزین و سوخت هواپیما، نفت سفید، نفت کوره، نفت گاز، گاز طبیعی و برق فعالیت می کنند، از شمول حکم این تبصره مستثنی می باشند. قیمت فروش فرآورده به مصرف کننده نهائی مبنای محاسبه عوارض موضوع این ماده برای شرکت های زنجیره تولید بنزین و سوخت هواپیما، نفت سفید، نفت کوره، نفت گاز، گاز طبیعی و برق می باشد که شرکت های بالادستی آن ها متضامناً مسؤول پرداخت عوارض مربوط هستند.

تبصره ۳- سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است حداکثر ظرف شش ماه پس از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، پایگاه اطلاعاتی واحدهای آلاینده را ایجاد نماید و امکان دسترسی برخط سازمان به سامانه مزبور را فراهم کند. سازمان حفاظت محیط زیست موظف است نام واحدهای آلاینده و سطح آلایندهی آن ها را در پایگاه مزبور درج نموده و آن را مستمراً به روزرسانی کند.

تبصره ۴- در صورتی که سازمان حفاظت محیط زیست نام واحدی را در پایگاه واحدهای آلاینده درج نماید یا سطح آلایندهی آن واحد را در پایگاه مزبور افزایش دهد، واحد موردنظر از ابتدای دوره مالیاتی بعد، حسب مورد، مشمول عوارض سبز می شود، یا نرخ عوارض مزبور برای آن واحد افزایش می یابد.

تبصره ۵- در صورتی که سازمان حفاظت محیط زیست نام واحدی را از پایگاه واحدهای آلاینده حذف نماید، یا سطح آلایندهی آن واحد را در پایگاه مزبور کاهش دهد، واحد موردنظر از ابتدای همان دوره، حسب مورد، از پرداخت عوارض سبز معاف می شود، یا نرخ عوارض مزبور برای آن واحد کاهش می یابد.

تبصره ۶- سازمان حفاظت محیط زیست موظف است حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ درخواست واحد آلاینده، در خصوص رفع یا کاهش آلایندهی آن واحد اعلام نظر نماید و هرگونه تغییر در وضعیت واحد موردنظر را در پایگاه اطلاعاتی واحدهای آلاینده منعکس نماید. در صورت عدم اعلام نظر سازمان حفاظت محیط زیست در مهلت مقرر، واحد مزبور به صورت خودکار از فهرست واحدهای آلاینده خارج می شود.

تبصره ۷- سرمایه گذاری هایی که به منظور رفع یا کاهش آلایندهی واحدهای آلاینده انجام می شود، در صورت تأیید رفع یا کاهش آلایندهی توسط سازمان حفاظت محیط زیست، در سال اول یا سال های بعد، از بدهی عوارض آن واحدها کسر می شود و در صورتیکه به رفع یا کاهش آلایندهی منجر نشود، به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته می شود.

تبصره ۸- در صورتی که پالایشگاهها و نیروگاههایی که سوخت اصلی آن ها نفت کوره و نفت گاز نیست، در مقاطع خاصی از سال بادرخواست دولت، مجبور به استفاده از سوخت های مزبور شوند، سازمان حفاظت محیط زیست موظف است این موضوع را در احتساب سطح و مدت آلایندهی آن واحدها لحاظ نماید و افزایش آلایندهی ناشی از استفاده نفت کوره و نفت گاز را مطابق با قبل از الزام مزبور محاسبه کند.

تبصره ۹- اعلام سازمان حفاظت محیط زیست صرفاً برای دوره های بعد از ثبت در سامانه ملاک اعتبار است و سازمان مذکور مجاز به اظهار نظر نسبت به رفع و یا آلایندهی واحدهای تولیدی برای دوره های ثبت شده در سامانه تحت عنوان اصلاح و تصحیح اشتباه نیست.

تبصره ۱۰- یارانه پرداختی دولت موضوع بند «ج» تبصره (۲) ماده (۵) این قانون، جزء مأخذ محاسبه عوارض سبز نیست.

تبصره ۱۱- مؤدیان موضوع این ماده مکلفند اظهارنامه هر دوره را مطابق نمون های که سازمان تعیین می نماید حداکثر تا پایان ماه پس از انقضای دوره، تسلیم و عوارض را ظرف مهلت مزبور به حساب تعیین شده واریز نمایند. عدم تسلیم اظهارنامه در مهلت های مقرر موجب تعلق جریمه غیرقابل بخشودگی به میزان ده درصد (۱۰٪) عوارض موضوع این ماده می باشد و در صورت تأخیر در پرداخت عوارض، مشمول جریمه موضوع ماده (۳۷) این قانون می شود. واحدهای عضو سامانه مؤدیان ملزم به ارائه اظهارنامه موضوع این تبصره نبوده و سازمان به استناد فروش ابرازی آن ها در سامانه مؤدیان، عوارض آلایندهی را وصول می کند.

ب - مالیات و عوارض شماره گذاری وسائط نقلیه

ماده ۲۸ - شماره گذاری انواع خودروهای سبک و سنگین و موتورسیکلت، براساس رتبه انرژی آنها، که به تأیید سازمان ملی استاندارد ایران رسیده است، طبق نرخ های مندرج در جدول زیر مشمول مالیات و عوارض سبز می باشد. مأخذ مالیات و عوارض موضوع این ماده، قیمت فروش کارخانه در مورد تولیدات داخلی و مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی برای خودروهای وارداتی است.

(ارقام جدول ذیل به درصد می باشد)

تبصره ۱ - مأخذ مالیات و عوارض موضوع این ماده برای انواع خودروهای سبک و سنگین و موتورسیکلت های تولید داخل یا وارداتی تا پایان دی ماه، توسط سازمان تعیین و برای اجراء در سال بعد اعلام می شود. مأخذ مزبور برای وسائط نقلیه ای که جدیداً تولید یا وارد می شوند، بلافاصله پس از تولید یا واردات توسط سازمان تعیین و اعلام می شود.

تبصره ۲ - خودروهای سبک و سنگین و موتورسیکلت های برقی و تمام برقی (هیبرید پلاگین) به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت مشمول مالیات و عوارض موضوع این ماده نمی باشد.

تبصره ۳ - وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون، با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست و سازمان ملی استاندارد ایران، فهرست کلیه خودروها و موتورسیکلت های تولید داخل و وارداتی را با توجه به رتبه انرژی، که در برچسب انرژی آنها درج شده است، به صورت برخط به سازمان اعلام نماید و برای اطلاع عموم، منتشر نماید.

تبصره ۴ - در صورتی که خودروها و موتورسیکلت های موضوع این ماده فاقد برچسب انرژی مورد تأیید سازمان ملی استاندارد ایران باشند، مصداق وسائط نقلیه ردیف (G) تلقی می شود.

تبصره ۵ - اشخاص حقوقی واردکننده و تولیدکنندگان انواع وسائط نقلیه موضوع این ماده مکلفند اظهارنامه مربوط به مالیات و عوارض شماره گذاری و همچنین مشخصات دقیق وسائط نقلیه فروخته شده هر ماه را حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به نحوی که سازمان اعلام می کند، به سازمان تسلیم و مالیات و عوارض متعلق به آن را پرداخت نمایند. عدم پرداخت مذکور در مهلت مقرر، موجب جریمه غیرقابل بخشودگی به میزان ده درصد (۱۰٪) مالیات و عوارض موضوع این ماده و در صورت تأخیر در پرداخت آن، مشمول جریمه های موضوع ماده (۳۷) این قانون می شود.

تبصره ۶ - اشخاص حقیقی واردکننده خودرو و موتورسیکلت مکلفند قبل از شماره گذاری، با مراجعه به ادارات امور مالیاتی ذی ربط، مالیات و عوارض متعلق به آن را به ترتیبی که سازمان تعیین می نماید پرداخت کنند. شماره گذاری وسائط نقلیه متعلق به دولت و نیروهای نظامی و انتظامی نیز مشمول این ماده است.

تبصره ۷ - نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (معاونت راهنمایی و رانندگی) مکلف است قبل از شماره گذاری وسائط نقلیه وارد شده توسط اشخاص حقیقی، گواهی پرداخت مالیات و عوارض را بررسی و از شماره گذاری وسائط نقلیه ای که مالیات و عوارض آنها پرداخت نشده است، خودداری نماید.

پ - عوارض سالانه و عوارض سالانه آلاینده و وسائط نقلیه

ماده ۲۹ - عوارض سالانه کلیه وسائط نقلیه اعم از خودروهای سبک و سنگین و موتورسیکلت ها به شرح ذیل تعیین می شود:

الف - وسائط نقلیه تولید داخل معادل یک در هزار قیمت فروش کارخانه و وسائط نقلیه وارداتی معادل یک و نیم در هزار مجموع ارزش گمرکی و حقوق ورودی مشمول عوارض سالانه می شوند. مأخذ محاسبه عوارض موضوع این بند مأخذ مذکور در تبصره (۱) ماده (۲۸) این قانون است.

ب - وسائط نقلیه در ش هرهای آلوده تا ده سال پس از تولید با مأخذ مذکور در تبصره (۱) ماده (۲۸) این قانون و معادل یک بیستم نرخ هایمندر ج در جدول ماده مذکور مشمول عوارض سالانه آلاینده گی وسائط نقلیه علاوه بر عوارض موضوع بند «الف» این ماده می شوند. پس از سال دهم تولید، هر سال به میزان ده درصد (۱۰٪) به نرخ پایه عوارض آلاینده گی وسائط نقلیه مذکور اضافه می شود تا حداکثر به دو برابر نرخ پایه افزایش یابد. وسائط نقلیه ای که نرخ عوارض سالانه آلاینده گی آن ها در جدول ذیل ماده (۲۸) صفر می باشد، تا سپری شدن پنج سال از سال تولید، از پرداخت عوارض سالانه آلاینده گی معاف می باشند و پس از آن، وسائط نقلیه سنگین با نرخ معادل یک دهم نرخ های مندرج در ردیف (D) جدول ماده (۲۸) و سایر وسائط نقلیه با نرخ معادل یک دهم نرخ های مندرج در ردیف (C) جدول مذکور مشمول عوارض سالانه آلاینده گی می باشند. در مورد خودروهایی که تولید یا واردات آن ها متوقف می شود، مأخذ محاسبه توسط سازمان و متناسب با آخرین سال تولید یا واردات تعیین می شود. ف هرست ش هرهای آلوده که وسائط نقلیه با پلاک انتظامی متعلق بهش هرهای مذکور مشمول عوارض سالانه آلاینده گی می شوند، حداکثر تا پایان دی ماه هر سال با پیشن هاد سازمان حفاظت محیط زیست و تصویب هیأت وزیران برای اجراء در سال بعد تعیین می شوند.

تبصره ۱- وزارت کشور مکلف است با ایجاد سامانه الکترونیک متمرکز عوارض سالانه وسائط نقلیه، امکان پرداخت و صدور الکترونیک مفاصحا حساب عوارض موضوع بندهای «الف» و «ب» این ماده را برای مالکان و استعمال برخط میزان عوارض پرداخت نشده مربوط بهوسائط نقلیه را برای نیروی انتظامی و دفاتر اسناد رسمی فراهم کند.

تبصره ۲- پرداخت عوارض موضوع بندهای «الف» و «ب» این ماده بر عهده مالک است. مالکان وسائط نقلیه مکلفند عوارض مذکور هر سال را تا پایان همان سال پرداخت نمایند. چنانچه مالکیت وسائط نقلیه مذکور پس از سال تولید تغییر نماید، پرداخت عوارض سالانه و عوارض سالانه آلاینده گی موضوع این ماده از سال انتقال بر عهده مالک جدید است.

تبصره ۳- وسائط نقلیه ای که گواهی اسقاط دارند، در سال اسقاط، مشمول عوارض بند «ب» موضوع این ماده نمی شوند.

تبصره ۴- کلیه وسائط نقلیه که قبل یا بعد از لازم الاجراء شدن این قانون شماره گذاری شده باشند نیز مشمول عوارض موضوع این ماده می شوند.

تبصره ۵- ثبت سند انتقال وسائط نقلیه توسط دفاتر اسناد رسمی و یا تعویض پلاک توسط نیروی انتظامی جم هوری اسلامی ایران (معاونت راهنمایی و رانندگی)، منوط به تسویه عوارض بندهای «الف» و «ب» این ماده مربوط به وسائط نقلیه مورد معامله و سایر وسائط نقلیه متعلق به انتقال دهنده و انتقال گیرنده است.

تبصره ۶- پرداخت عوارض موضوع بندهای «الف» و «ب» این ماده هر سال، حداکثر تا پایان همان سال، موجب برخورداری از تخفیف به میزان بیست درصد (۲۰٪) است.

تبصره ۷- پرداخت عوارض مذکور پس از موعد مقرر مشمول جریمه غیر قابل بخشودگی معادل ده درصد (۱۰٪) عوارض سالانه است و در صورت تأخیر بیش از یک ماه، علاوه بر جریمه مذکور مشمول جریمه ای معادل دودرصد (۲٪) عوارض سالانه به ازای هر ماه نسبتبه مدت تأخیر است.

تبصره ۸- در صورتی که مالک یا مالکان خودروهای سبک و سنگین و موتورسیکلت از پرداخت عوارض موضوع این ماده به مدت پنج سال از سال مالکیت، خودداری نمایند و یا مبلغ عوارض و جریمه پرداخت نشده از پنج درصد (۵٪) نصاب معاملات کوچک موضوع جزء (۱) ماده (۳) قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳/۱/۵۲، بیشتر شود، نیروی انتظامی موظف است براساس ف هرست اعلامی وزارت کشور نسبت به توقف وسائط نقلیه مزبور تا پرداخت بدهی اقدام کند.

تبصره ۹- نیروی انتظامی جم هوری اسلامی ایران و ش هرداری ها مکلفند امکان دسترسی برخط به پایگاه اطلاعات وسائط نقلیه خود را با رعایت طبقه بندی برای وزارت کشور فراهم کنند.

تبصره ۱۰- وزارت کشور موظف است نسبت به اطلاع رسانی در خصوص وظایف و تکالیف مالکان وسائط نقلیه به طرق مقتضی از جمله از طریق ارسال پیامک اقدام کند.

تبصره ۱۱- آیین نامه اجرائی این ماده ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون با پیشنهاد وزارت کشور به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ت - مالیات نقل و انتقال وسائط نقلیه

ماده ۲۰- نقل و انتقال انواع خودرو و موتورسیکلت، به استثنای ماشین های راهسازی، کارگاهی، معدنی، کشاورزی و شناورها، مشمول مالیات نقل و انتقال به شرح ذیل می باشند:

تولید داخل به میزان یک درصد (۱٪) و وارداتی دودرصد (۲٪) به مأخذ مذکور در تبصره (۱) ماده (۲۸) این قانون برای سال تولید. مأخذ محاسبه مالیات موضوع این ماده تا شش سال پس از سال تولید، سالانه ده درصد (۱۰٪) همان مأخذ کاهش می یابد و برای سال هایشتم به بعد، چهل درصد (۴۰٪) مأخذ یادشده است.

تبصره ۱- ثبت سند انتقال وسائط نقلیه توسط دفاتر اسناد رسمی و یا تعویض پلاک توسط نیروی انتظامی، منوط به پرداخت مالیات نقل و انتقال موضوع این ماده و به ترتیبی است که سازمان مقرر می کند. مراجع مزبور در صورت تخلف از این حکم، ملزم به پرداخت و برابر مالیات پرداخت نشده هستند.

تبصره ۲- اولین انتقال خودرو از کارخانجات سازنده و یا وصل کننده قطعات پیش ساخته (مونتازکننده) داخلی و یا واردکنندگان (نمایندگی های رسمی شرکت های خارجی) به خریداران و همچنین هرگونه انتقال به صورت صلح و هبه به نفع دولت مشمول پرداخت مالیات نقل و انتقال موضوع این ماده می شود.

تبصره ۳- نقل و انتقال انواع خودرو و موتورسیکلت با پلاک انتظامی مناطق آزاد تجاری - صنعتی مشمول مالیات موضوع این ماده نمی شود.

ث - مالیات خروج از کشور

ماده ۲۱- سازمان مکلف است بابت خروج هر مسافر ایرانی به جز موارد تبصره (۱) این ماده از مرزهای هوایی، دریایی و زمینی وجودی را به عنوان مالیات از مسافران دریافت و به حساب درآمد عمومی نزد خزانه داری کل کشور واریز نماید. میزان مالیات مذکور در قوانین و دجه سنواتی پیش بینی می گردد.

تبصره ۱- دارندگان گذرنامه های سیاسی و خدمت، خدمه وسایل نقلیه عمومی زمینی و دریایی و خطوط پروازی، دانشجویان شاغل به تحصیل در خارج از کشور (دارندگان اجازه خروج دانشجویی)، بیمارانی که با مجوز شورای پزشکی جهت درمان به خارج از کشور اعزام می گردند، دارندگان پروانه گذر مرزی و مرز نشینان، جانبازان انقلاب اسلامی که برای معالجه به کشورهای دیگر اعزام می شوند، زائران ایرانی که در ایام اربعین حسینی (ع) به مقصد عراق از کشور خارج می شوند و ایرانیان مقیم خارج از کشور که دارای کارنامه شغلی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی هستند از پرداخت مالیات موضوع این ماده، مستثنی هستند.

تبصره ۲- گردشگران، ساکنین دائم یا موقت مناطق آزاد تجاری - صنعتی که صرفاً از مبدأ مناطق مذکور به خارج از کشور عزیمت می کنند، مشمول عوارض خروج از کشور موضوع قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی مصوب ۱۳۷۲/۶/۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی و آیین نامه های اجرائی مربوط می شوند.

تبصره ۳- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است پرداخت مالیات خروج از کشور مسافران ایرانی که عازم خارج از کشور هستند را به روشی که سازمان تعیین می نماید کنترل و از خروج مسافرانی که مالیات مزبور را پرداخت ننموده اند، جلوگیری نماید.

ج - عوارض برون ش هری مسافر

ماده ۲۲- اشخاصی که مبادرت به حمل و نقل برون ش هری مسافر و فروش بلیط در داخل کشور با وسائط نقلیه زمینی (به استثنای ریلی) و دریایی می کنند، مکلفند پنج درصد (۵٪) ب های بلیط را با درج در بلیط و یا قرارداد (صورتحساب)، حسب مورد، به عنوان عوارض هرداری از مسافران أخذ و هر ماه حداکثر تا پانزدهم ماه بعد به حساب ش هرداری مبدأ سفر واریز نمایند. واریز عوارض مذکور بعد از موعد مقرر موجب تعلق جریمه ای به میزان

دو درصد (۲٪) به ازای هر ماه تأخیر خواهد بود. اختلاف و استتکاف از پرداخت عوارض موضوع این ماده مشمول ماده (۷۷) قانون شهرداری مصوب ۴۱۳۳/۴/۱۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی خواهد بود. آراء صادره در اینخصوص، قابل اعتراض در دیوان عدالت اداری است.

ماده ۲۳ - مالیات و عوارض موضوع این فصل به عنوان اعتبار مالیاتی محسوب نمی گردد. مالیات و عوارض موضوع مواد (۲۸) و (۳۰) اینقانون به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته می شود.

ماده ۲۴ - سازمان موظف است برای کلیه مؤدیان این قانون امکان اظهار و پرداخت مالیات موضوع فصول ششم و هفتم را از طریق سامانه مؤدیان فراهم کند.

فصل هشتم - جریمه ها

ماده ۵۲ - مؤدیانی که از عضویت در سامانه مؤدیان امتناع ورزیده اند علاوه بر پرداخت جریمه های موضوع بند «الف» ماده (۶۳) این قانونو بند «ب» ماده (۲۲) قانون پایانه های فروشگاه و سامانه مؤدیان مکلفند اظهارنامه هر دوره مالیاتی خود را حداکثر تا یک ماه پس از پایان هر دوره مالیاتی به سازمان تسلیم و مالیات و عوارض فروش خود را به حساب سازمان واریز نمایند.

ماده ۶۲ - مؤدیان در صورت ارتکاب تخلفات ذیل علاوه بر پرداخت مالیات و عوارض، مشمول جریمه هایی به شرح زیر می باشند:

الف - تا زمان استقرار سامانه مؤدیان «موضوع قانون پایانه های فروشگاه و سامانه مؤدیان» عدم تسلیم اظهارنامه در هر دورهمالیاتی برای کلیه مؤدیان و بعد از استقرار سامانه مذکور برای آن دسته از مؤدیانی که از عضویت در سامانه مؤدیان امتناع کرده اند: دهمیلیون (۱۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال یا دو برابر مالیات و عوارض پرداخت نشده تا موعد مقرر در ماده (۴) این قانون، هر کدام بیشتر باشد. اینجریمه علاوه بر جریمه مذکور در بند «ب» ماده (۲۲) قانون پایانه های فروشگاه و سامانه مؤدیان است که مؤدی به دلیل عدم ثبت نامدر سامانه مؤدیان باید بپردازد.

ب - کتمان معامله، بیش اظهار مالیات و عوارض خرید یا کم اظهار مالیات و عوارض فروش، ثبت معامله خود به نام غیر یا معامله غیربه نام خود، استناد به اسناد صوری و هر عمل دیگری که به کم اظهار مالیات یا استرداد غیرواقعی منجر شود: دو برابر مالیات و عوارض پرداخت نشده تا موعد مقرر در ماده (۴) این قانون و در صورت تکرار تخلف قبل از دوسال، سه برابر مالیات پرداخت نشده.

ج - دریافت مالیات و عوارض توسط اشخاص غیرمجاز: دو برابر مالیات و عوارض دریافتی.

ماده ۲۷ - تأخیر در پرداخت مالیات ها و عوارض موضوع این قانون در مواعد مقرر با رعایت مفاد ماده (۱۹) قانون مالیات های مستقیم، موجب تعلق جریمه ای به میزان دو درصد (۲٪) در ماه، نسبت به مالیات و عوارض پرداخت نشده و مدت تأخیر از زمان انقضای مهلتتسلیم اظهارنامه یا سررسید پرداخت مالیات و عوارض، هریک که مقدم باشد، خواهد بود.

تبصره - چنانچه مؤدی خارج از اراده خود امکان پرداخت مالیات و عوارض موضوع این قانون را در مواعد مقرر نداشته باشد، می تواند به هیأت های حل اختلاف مالیاتی اعتراض نماید. در صورتی که ادعای مؤدی با ارائه اسناد و مدارک مثبته در هیأت های حل اختلاف مالیاتی پذیرفته شود، جریمه مذکور بخشیده می شود.

فصل نهم - تخصیص، انتقال و توزیع مالیات

ماده ۲۸ - مالیات و عوارض موضوع مواد (۷)، (۶۲) و (۲۸) این قانون و جریمه های مربوط به آنها پس از کسر کسورات قانونی، به ترتیب زیر توزیع می شود:

۱ - یک نهم از مالیات ها و عوارض وصولی ماده (۷) و بندهای «الف» و «ب» ماده (۶۲) این قانون به عنوان مالیات سلامت به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اختصاص می یابد.

۲ - باقی مانده، به نسبت مساوی س هم درآمد عمومی کشور و س هم ش هرداری ها و دهیاری ها می باشد. س هم درآمد عمومی بهعنوان مالیات به حساب خزانه داری کل کشور واریز می شود. س هم ش هرداری ها و دهیاری ها به عنوان عوارض حسب مورد به حسابتمرکز وجوه اداره کل امور مالیاتی استان و حساب تمرکز وجوه وزارت کشور واریز می شود.

تبصره - عوارض و جریمه های س هم ش هرداری ها، دهیاری ها و روستاهای فاقد دهیاری موضوع این قانون به حساب های رابطی که بنابه درخواست سازمان و وزارت کشور توسط خزانه داری کل کشور حسب مورد به نام حساب تمرکز وجوه اداره کل مالیاتی استان و وزارت کشور افتتاح می گردد، واریز می شود. عوارض س هم ش هرداری ها، دهیاری ها و روستاهای فاقد دهیاری و جریمه های متعلق به آن، درآمد دولت نبوده و سازمان موظف است صددرصد (۱۰۰٪) آن را مطابق با مقررات ماده (۳۹) این قانون به صورت ماهانه بهحساب های ذی ربط مذکور واریز نماید.

ماده ۳۹ - س هم ش هرداری ها، دهیاری ها، روستاهای فاقد دهیاری و مناطق عشایری، براساس ترتیبات ذیل به حساب تمرکز وجوهوزارت کشور و حساب تمرکز وجوه اداره کل امور مالیاتی استان ذی ربط نزد خزانه داری کل کشور برای توزیع بین ش هرداری ها و دهیاری ها واریز می شود:

الف - نود درصد (۹۰٪) از عوارض و جریمه های مربوط به ماده (۷) و بندهای «ب» و «پ» ماده (۶۲) این قانون پس از واریز به حسابتمرکز وجوه اداره کل امور مالیاتی استان بر اساس شاخص جمعیت میان ش هرداری ها، دهیاری ها، اداره امور عشایر هر ش هرستان (س هم مناطق عشایری) و فرمانداری های همان استان (س هم روستاهای فاقد دهیاری) توزیع و ددرصد (۱۰٪) مابقی به حسابتمرکز وجوه وزارت کشور واریز تا به موجب آیین نام های که براساس شاخص های توسعه نیافتگی س ه ماه پس از لازم الاجراء شدن اینقانون توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت کشور تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد بین ش هرداری ها، دهیاری ها، اداره امور عشایر ش هرستان (س هم مناطق عشایری) و روستاهای فاقد دهیاری (به حساب فرمانداری ها) توزیع گردد.

ب - عوارض و جریمه های مربوط به بندهای «الف» و «ت» ماده (۶۲) و ماده (۲۸) این قانون به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور واریز می شود تا براساس شاخص جمعیت میان ش هرداری ها، دهیاری ها، روستاهای فاقد دهیاری و مناطق عشایری توزیع گردد.

تبصره ۱ - س هم روستاهای فاقد دهیاری به حساب فرمانداری ش هرستان مربوط واریز می شود تا با مشارکت سایر دستگاهها یا اجرائی مربوطه برای امور عمرانی و آبادانی همان روستاها هزینه شود. دستورالعمل اجرائی این تبصره ظرف سه ماه پس از ابلاغ اینقانون توسط وزارت کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان) تصویب می شود.

تبصره ۲ - س هم مناطق عشایری از عوارض و جریمه های مربوط به مواد (۷) و (۶۲) این قانون به اداره کل امور عشایر هر استان واریز می شود تا براساس شاخص جمعیت میان مناطق عشایری توزیع گردد.

تبصره ۳ - در راستای اجرای احکام این ماده ش هرای جدید تازه تأسیس فاقد ش هرداری از نظر موضوع این ماده حسب مورد واجد ش هرداری تلقی می شوند.

تبصره ۴ - محل اخذ مالیات ارزش افزوده واحدهای تولیدی محل استقرار آن ها می باشد.

تبصره ۵ - س هم ش هرداری ها و دهیاری ها از محل منابع حاصل از بندهای «پ» و «ت» ماده (۶۲) این قانون باید مطابق با سیاست های ابلاغی شورای عالی سلامت و امنیت غذایی هزینه گردد. تصمیم گیری در خصوص نحوه هزینه کرد منابع مزبور در کلان ش هرها برعهده کمیته ای متشکل از فرماندار، ش هردار و نماینده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

تبصره ۶ - هرگونه برداشت از حساب تمرکز وجوه به جز پرداخت به ش هرداری ها و دهیاری ها و اشخاص مذکور در این ماده ممنوع است.

تبصره ۷ - س هم عوارض ارزش افزوده دریافتی از شرکت های فناوری مستقر در پارک های علم و فناوری پس از واریز به خزانه داری کل کشور، به صورت صددرصد (۱۰۰٪) به همان پارک بابت ایجاد، توسعه و نگه داری زیرساخت ها و فضاهای عمومی، آموزشی، پژوهشی و فناوری و ارائه خدمات ش هری اختصاص می یابد. آیین نامه اجرائی این تبصره ظرف س ه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون توسط معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۸- کارگروهی مرکب از وزارت کشور، سازمان و یک ناظر از مجلس شورای اسلامی برای نظارت بر حسن اجرای اینماده تشکیل و گزارش عملکرد این ماده همه ساله توسط سازمان و وزارت کشور به کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه می گردد.

تبصره ۹- سازمان مکلف است در مقاطع سه ماهه میزان وصول مالیات بر ارزش افزوده و سهم هر یک از شهرداری ها، دهیاری ها، فرمانداری ها و مناطق عشایری را از طرق مناسب به اطلاع عموم مردم برساند.

ماده ۴۰- عوارض و جریمه های آلاینده‌گی موضوع ماده (۲۷) این قانون پس از واریز به حساب تمرکز وجوه اداره کل امور مالیاتی استان برای هر شهرستان به نسبت جمعیت بین شهرداری ها، دهیاری ها و فرمانداری های (سهم روستاهای فاقد دهیاری و مناطق عشایری) همان شهرداری توزیع می گردد. در صورتی که آلودگی واحدهای بزرگ تولیدی (پنجاه نفر و بیشتر) به بیش از یک شهرستان در یک استان سرایت کند، عوارض آلاینده‌گی هر شهرستان به نسبت جمعیت، اثر پذیری و فاصله از واحد آلاینده، در کمیته ای مرکب از رئیس سازمان برنامه و بودجه استان و فرمانداران شهرستان های ذی ربط، مدیر کل محیط زیست و مدیر کل امور مالیاتی استان بین شهرستان های متأثر توزیع می شود.

تبصره ۱- در صورتی که شهرستان های متأثر از آلودگی در دو یا چند استان واقع شده باشند، اعضای کمیته توزیع کننده عوارض آلودگی واحدهای بزرگ (پنجاه نفر و بیشتر) متشکل از نماینده سازمان برنامه و بودجه کشور، رؤسای سازمان های مدیریت و برنامه ریزی استان های ذی ربط، نماینده سازمان حفاظت محیط زیست و نماینده ادارات کل امور مالیاتی استان های مربوطه براساس سیاست های اعلامی سازمان برنامه و بودجه کشور اقدام به توزیع عوارض آلاینده‌گی می کنند.

تبصره ۲- عوارض و جریمه های آلاینده‌گی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی در مواردی که شهرداری و یا دهیاری در مناطقمذکور مستقر نمی باشد، حسب مورد به حساب منطقه آزاد تجاری - صنعتی و یا ویژه اقتصادی مربوط واریز می گردد.

ماده ۱۴- عوارض و جریمه های موضوع بندهای «الف» و «ب» ماده (۲۹) این قانون مستقیماً به حساب شهرداری ها و یا دهیاری های محل سکونت مالک که هنگام صدور پلاک انتظامی ثبت شده است، واریز می گردد. شهرداری های شهروهای آلوده مکلفند صددرصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از عوارض موضوع بند «ب» ماده (۲۹) این قانون را برای کمک به توسعه و نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی شهروهای آلوده هزینه نمایند.

ماده ۲۴- معادل دوازده در هزار ارزش گمرکی کالا های وارداتی که حقوق ورودی آن ها وصول می شود، توسط گمرک جم هوری اسلامیایران به حساب تمرکز وجوه وزارت کشور واریز شده تا به نسبت سیزده درصد (۱۳٪) کلانشهرها، سی و پنج درصد (۵۳٪) دهیاری ها و روستاهای فاقد دهیاری و عشایر و پنجاه و دودرصد (۲۵٪) سایر شهرداری ها و بر اساس شاخص هایی که با پیشنهاد وزارت کشور به تصویب هیأت دولت می رسد، صرف کمک و ایجاد درآمد پایدار برای شهرداری ها و دهیاری ها و روستاهای فاقد دهیاری و عشایر گردد. وزارت کشور مکلف است وصولی هر ماه را تا پانزدهم ماه بعد براساس سهم های تعیین شده به حساب شهرداری ها و دهیاری ها واریز نماید و هرگونه برداشت از حساب تمرکز وجوه به جز پرداخت به شهرداری ها و دهیاری ها و روستاهای فاقد دهیاری و عشایر ممنوع است.

ماده ۲۴- یک نهم مالیات ها و عوارض وصولی موضوع ماده (۷) و بندهای «الف» و «ب» ماده (۶۲) این قانون به عنوان «مالیات سلامت»، همزمان با دریافت توسط سازمان امور مالیاتی، به حساب خزانه داری کل کشور واریز می گردد. خزانه مکلف است مبالغ دریافتی هر ماه را تا پایان پانزدهم ماه بعد به حساب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی واریز نماید. عدم تخصیص مبلغ مذکور در حکم تصرف غیرمجاز در اموال عمومی است.

صددرصد (۱۰۰٪) منابع دریافتی موضوع این ماده از طریق ردیف یا ردیف هایی که برای این منظور در قوانین بودجه سنواتی پیش بینی می شود به پیشگیری و پوشش کامل درمان افراد ساکن در روستاها و شهروهای دارای بیست هزار نفر جمعیت و پایین تر و جامع عشایری (در چارچوب نظام ارجاع)، اختصاص می یابد و پس از تحقق هدف مذکور نسبت به تکمیل و تأمین تجهیزات بیمارستانی و مراکز بهداشتی و درمانی با اولویت بیمارستان های مناطق توسعه نیافته، مصارف هیأت امنای ارزی و ارتقای سطح بیمه بیماران صعب العلاج و افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی خارج از روستاها و شهروهای بالای بیست هزار نفر جمعیت اقدام می شود. هرگونه پرداخت هزینه های نیروی انسانی نظیر حقوق و مزایا، اضافه کار، کمک های رفاهی، پاداش، فوق العاده های مأموریت، کارانه، بهره وری، مدیریت، نوبت کاری، دیون و مانند آن و هزینه های اداری نظیر اقلام مصرفی اداری و تأمین اثاثیه و منصوبات اداری از این محل ممنوع است.

ماده ۴۴- منابع حاصل از مالیات های موضوع مواد (۳۰) و (۳۱) این قانون سه ماه دولت است و به حساب خزانه داری کل کشور واریزی می شود.

ماده ۴۵- دولت موظف است از محل منابع حاصل از مالیات دریافتی سه ماه خود موضوع ماده (۷) این قانون، سالانه مجموع کمک های نقدی پرداختی به هر فرد تحت پوشش نهادهای حمایتی را علاوه بر سایر افزایش های سنواتی، حداقل معادل نرخ مالیات بر ارزش افزوده افزایش داده و به منظور جبران مالیات دریافتی به افراد مذکور پرداخت نماید. نهادهای حمایتی مذکور مکلفند نسبت به شناسایی اشخاص نیازمندی که تحت پوشش نیستند، اقدام و آن ها را مشمول دریافت افزایش مذکور نمایند. آیین نامه اجرائی این ماده شامل چگونگی شناسایی اشخاص نیازمند و نحوه حمایت از آن ها حداکثر سه ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری سازمان بهزیستی کشور و کمیته امداد امام خمینی (ره) تریه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

فصل دهم - سایر مقررات

ماده ۴۶- کلیه عوارض و مالیات موضوع این قانون که توسط گمرک جم هوری اسلامی ایران به صورت قطعی وصول و به حساب های مربوطه واریزی می شود، مشمول حکم ماده (۶۱) قانون امور گمرکی می باشد.

ماده ۷۴- پرونده های مالیات بر ارزش افزوده که تاریخ تعلق آن ها قبل از لازم الاجراء شدن این قانون است، از نظر تعیین مأخذ مشمول مالیات و نرخ مالیات، جرایم و تکالیف مؤدیان و مأموران مالیاتی و نحوه رسیدگی تابع قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۳/۱۷ می باشد، اما در مورد رفع اختلاف سازمان با مؤدی، قطعیت، وصول، توزیع و تسویه، تابع احکام و مقررات این قانون است.

ماده ۸۴- متن زیر جایگزین ماده (۲۳۸) قانون مالیات های مستقیم می شود و به این قانون تسری می یابد:

«ماده ۲۳۸- در مواردی که برگ تشخیص مالیات صادر و به مؤدی ابلاغ می شود، چنانچه مؤدی نسبت به آن معترض باشد می تواند ظرف سی روز از تاریخ ابلاغ شخصاً یا به وسیله وکیل تام الاختیار خود با ارائه دلایل و اسناد و مدارک کتبا از اداره امور مالیاتی تقاضای رسیدگی مجدد نماید.

مسئول / مسؤلان مربوط که از طرف سازمان امور مالیاتی مشخص می شوند، موظفند پس از ثبت درخواست مؤدی و ظرف مهلتی که بیش از چهل و پنج روز از تاریخ ثبت درخواست نباشد به موضوع رسیدگی و در صورتی که دلایل و اسناد و مدارک ابراز شده را برای رد مندرجات برگ تشخیص کافی دانستند، آن را رد و در صورتی که دلایل و اسناد و مدارک ابرازی را مؤثر در تعدیل درآمد تشخیص دهند موارد تعدیل درآمد مشمول مالیات را مشخص نمایند. چنانچه مؤدی نظر مسؤل / مسؤلان مربوط در تعدیل درآمد مشمول مالیات را قبول نماید درآمد مشمول مالیات تعدیل شده، قطعی است. در غیر این صورت برای رسیدگی به مابه التفاوت تا مبلغ مورد اعتراض مؤدی، موضوع به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع می شود. همچنین هرگاه دلایل و اسناد و مدارک ابرازی مؤدی را برای رد برگ تشخیص یا تعدیل درآمد مؤثر تشخیص ندهند باید موضوع را مستلاً در پرونده منعکس و مراتب را برای رسیدگی به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع نمایند.

تبصره ۱- دستورالعمل اجرائی این ماده با پیشنهاد سازمان امور مالیاتی به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد.

تبصره ۲- در مواردی که مؤدی اطلاعات مربوطه را از طریق سامانه مؤدیان اظهار کرده باشد، مطابق احکام قانون سامانه مؤدیان و پایانه های فروشگاه های رفتار خواهد شد.»

ماده ۹۴- متن زیر جایگزین تبصره ماده (۲۳۹) قانون مالیات های مستقیم می شود و به این قانون تسری می یابد:

«**تبصره -** در مواردی که برگ تشخیص مالیات طبق مقررات تبصره (۱) و قسمت اخیر تبصره (۲) ماده (۲۰۳) و ماده (۲۰۸) این قانون ابلاغ شده باشد و مؤدی به شرح مقررات این ماده اقدام نکرده باشد در حکم معترض به برگ تشخیص مالیات شناخته می شود و پرونده امر برای رسیدگی به هیأت حل اختلاف مالیاتی ارجاع می گردد.»

ماده ۱۰۵- متن زیر جایگزین ماده (۴۴۲) قانون مالیات های مستقیم و تبصره های آن می شود و به این قانون تسری می یابد:

«ماده ۴۴۲ - مرجع رسیدگی به کلیه اختلاف های مالیاتی جز در مواردی که ضمن مقررات این قانون مرجع دیگری پیش بینی شده ، هیأت حل اختلافات مالیاتی است . هر هیأت حل اختلاف مالیاتی از سه نفر به شرح زیر تشکیل می شود:

۱- یک نفر نماینده سازمان امور مالیاتی کشور

۲- یک نفر از میان قضات بازنشسته یا حقوق دانان مطلع در امور مالیاتی با شرط وثاقت و امانت به درخواست سازمان امور مالیاتی و انتخاب رئیس کل دادگستری هر استان

۳- یک نفر نماینده از اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران، اتاق تعاون ایران، جامعه حسابداران رسمی ایران، جامعه مشاوران رسمی مالیاتی ایران، مجامع حرفه ای، اتاق اصناف ایران، شورای اسلامی ش هر، کانون وکلا، مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده که برای مدت سه سال منصوب می شوند. مؤدی همزمان با اعتراض به برگ تشخیص یا مطالبه مالیات یکی از مراجع این بند را به عنوان نماینده خود جهت شرکت در جلسات هیأت حل اختلاف مالیاتی معرفی می نماید. در صورتی که برگ تشخیص مالیات ابلاغ قانونی شده باشد و یا همزمان با تسلیم اعتراض به برگ تشخیص در مهلت قانونی مؤدی انتخاب خود را اعلام نماید، با توجه به نوع فعالیت مؤدی یا موضوع مالیات مورد رسیدگی، از بین نمایندگان مزبور با رعایت تبصره (۵) این ماده یک نفر انتخاب می شود.

تبصره ۱- جلسات هیأت های حل اختلاف مالیاتی با حضور هر سه عضو رسمیت می یابد و رأی هیأت با اکثریت آراء قطعی و لازم الاجراست، ولی نظر اقلیت باید در متن رأی قید گردد.

تبصره ۲- هیأت های حل اختلاف مالیاتی دارای استقلال کامل بوده و صرفاً اداره امور دبیرخانه ای هیأت های حل اختلاف مالیاتی و تشکیل جلسات هیأت ها به عهده سازمان امور مالیاتی می باشد. انشای رأی با رعایت اصل عدالت و بی طرفی کلیه اعضا و متکی به اسناد و مدارک مثبت و دلایل و شواهد متقن در همان جلسه و یا حداکثر ظرف سه روز کاری پس از برگزاری جلسه، توسط نماینده بند (۳) این ماده به عمل آمده و به امضای تمامی اعضا می رسد. مؤدی یا نماینده قانونی وی مجاز به حضور کامل در جلسه و ارائه دفاعیات به صورت کتبی یا شفاهی است. اظهارات شفاهی باید در صورت جلسه قید و به امضای وی برسد. سازمان امور مالیاتی به منظور اعمال نظارت مؤثر بر عملکرد هیأت های حل اختلاف مالیاتی، مکلف است نسبت به مستندسازی فرآیند برگزاری جلسات هیأت به نحو مقتضی اقدام کند.

تبصره ۳- تعیین حق الزحمه اعضای موضوع بندهای (۲) و (۳) این ماده متناسب با تعداد و مدت جلسات و نیز مراحل، منابع مالیاتی و پرونده های مورد رسیدگی از محل اعتباری که به همین منظور در بودجه سالانه سازمان امور مالیاتی کشور پیش بینی می شود، مطابق دستورالعملی است که توسط سازمان مذکور تهیه و ابلاغ می گردد. حق الزحمه اعضا به صورت متمرکز از طرف سازمان امور مالیاتی کشور به حساب اعضا پرداخت می شود.

تبصره ۴- سازمان امور مالیاتی مکلف است نمایندگان معرفی شده در اجرای بندهای (۲) و (۳) این ماده را به عنوان اعضای هیأت های حل اختلاف مالیاتی بپذیرد و با رعایت تبصره (۵) این ماده از آن ها جهت شرکت در هیأت های مزبور دعوت نماید.

تبصره ۵- اسامی کلیه افراد معرفی شده توسط رئیس کل دادگستری هر استان، مدیر کل مالیاتی استان و مراجع مذکور در بند (۳) این ماده به تفکیک شهرستان ها در سامانه ای که به صورت متمرکز و حداکثر ظرف سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون توسط سازمان امور مالیاتی کشور ایجاد می شود، درج می گردد. انتخاب افراد موضوع بندهای (۱)، (۲) و (۳) برای هر پرونده در مواردی که در شهرستان مورد نظر بیشتر از یک نفر وجود داشته باشد، به صورت تصادفی توسط سامانه مزبور انجام می شود. این سامانه مستقیماً زیر نظر رئیس کل سازمان امور مالیاتی، مدیریت می گردد.

تبصره ۶- سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است حداقل یک هفته قبل از تشکیل جلسه هیأت به نحو مقتضی زمینه دسترس اعضا هیأت حل اختلاف مالیاتی را برابر مقررات مربوط به مندرجات پرونده مورد اعتراض فراهم نماید.

تبصره ۷- هر یک از افراد مذکور در بندهای (۲) و (۳) این ماده در صورتی که بیشتر از سه جلسه متوالی یا چهار جلسه متناوب در یک -

سال از حضور در جلسات هیأت خودداری نمایند، حکم آنان لغو می شود و رئیس کل دادگستری هر استان و مرجع مربوط، حسبمورد، موظف است ظرف ده روز کاری فرد جایگزین را معرفی نماید.

تبصره ۸- به منظور اجرای عدالت و اصل استقلال و بی طرفی و رعایت حقوق شهروندی و نظارت مؤثر، سازمان امور مالیاتی مکلف است ساختار اداره هیأت های حل اختلاف مالیاتی را به صورت مستقل، تحت عنوان مرکز دادرسی مالیاتی در ساختار خود ذیل رئیسکل سازمان ایجاد نماید. واحدهای دادرسی مالیاتی در هر استان مستقل از اداره کل مالیاتی استان تشکیل می شود.

تبصره ۹- پس از استقرار سامانه مؤدیان، ثبت اعتراض توسط مؤدی، انتخاب یکی از مراجع موضوع بند (۳) این ماده، ارائه هرگونه لایحه به هیأت های حل اختلاف، مشاهده اسناد، مدارک و اطلاعات موردنیاز، ابلاغ تاریخ تشکیل جلسات هیأت، اطلاع از نتایج دادرسی هرگونه اطلاع دیگر در خصوص پرونده دادرسی مالیاتی از طریق سامانه مذکور انجام می شود.

تبصره ۱۰- سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است زمینه دسترسی کامل مؤدی و یا نماینده قانونی وی به مفاد پرونده مورد اعتراض حداقل یک هفته قبل از تشکیل هیأت فراهم نماید.

تبصره ۱۱- عضویت همزمان در فهرست نمایندگان بندهای (۲) و (۳) موضوع این ماده ممنوع است.»

ماده ۱۵- متن زیر جایگزین ماده (۱۵۲) قانون مالیات های مستقیم می شود و به این قانون تسری می یابد:

«ماده ۱۵۲ - مؤدی یا دادستان انتظامی مالیاتی می تواند ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ رأی قطعی هیأت حل اختلاف مالیاتی تجدیدنظر، به استناد عدم رعایت قوانین و مقررات موضوعه یا نقص رسیدگی، با اعلام دلایل کافی به شورا عالی مالیاتی اعتراض نموده و تجدیدرسیدگی را درخواست کنند.»

ماده ۲۵- در بند (۳) ماده (۵۵۲) قانون مالیات های مستقیم عبارت «نظر اکثریت اعضای شورای عالی مالیاتی» به عبارت «نظر اکثریت اعضای هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی موضوع ماده (۸۵۲) این قانون» تغییر می یابد.

ماده ۲۵- تبصره ذیل به ماده (۸۵۲) قانون مالیات های مستقیم الحاق می شود:

«**تبصره -** حکم این ماده در مواردی که نسبت به موارد مشابه آرای متفاوتی توسط هیأت های حل اختلاف مالیاتی صادر شده باشد نیز جاری است.»

ماده ۵۴- در تبصره (۲) ماده (۴۲۷) قانون مالیات های مستقیم عبارت «سازمان امور مالیاتی کشور» جایگزین عبارت «دادستانی انتظامی مالیاتی» می گردد. حکم این تبصره و احکام فصل نهم از باب چ هارم قانون مالیات های مستقیم (به استثنای ماده (۲۱۷)) بهاین قانون تسری می یابد.

ماده ۵۵- از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، احکام مربوط به مالیات و عوارض در قوانین زیر نسخ می گردد:

۱- قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی (به استثنای حکم ماده (۲۸) قانون مذکور نسبت بهجامعه مشاوران رسمی مالیاتی ایران، ماده (۵) قانون مذکور و تبصره های ذیل آن و تبصره (۱) ماده (۳۹) آن قانون نسبت به عوارضموضوع بند (۲) ماده (۲۸) این قانون)

۲- بند «ب» ماده (۶) و بند «ر» ماده (۳۳) و ماده (۷۳) و ماده (۴۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگیجم هوری اسلامی ایران مصوب ۵۱۳۹/۱۲/۴۱

۳- ماده (۹۶) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴

۴- احکام ماده (۴۳) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۴۱۳۹/۲/۱ در خصوص مالیات بر ارزش افزوده

۵- مواد (۱۸) و (۷۴) قانون اصلاح نظام صنفی کشور مصوب ۱۳۹۲/۶/۱۲

ماده ۵۶ - اجرای احکام این قانون نافی اجرای احکام و مقررات ذیل نیست:

۱- قانون برنامه پنجاه و ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۵۱۳۹/۱۲/۴۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی؛ (به استثنای موارد منسوخ در ماده (۵۵) این قانون، بند «ب» ماده (۶)، بند «ر» ماده (۳۳)، ماده (۷۳) و ماده (۴۹) قانون مذکور)

۲- قانون مالیات های مستقیم مصوب ۶۶۱۳/۱۲/۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی

۳- قانون مقررات تردد و وسایل نقلیه خارجی مصوب ۱۳۷۳/۴/۱۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی

۴- عوارض آزادراهها، عوارض موضوع ماده (۱۲) قانون حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران مصوب ۴۱۳۷/۱۲/۲۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی

۵- قانون نحوه تأمین هزینه های اتاق های بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران و اتاق تعاون مصوب ۱۳۷۲/۸/۱۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی

۶- مواد (۳۶) و (۸۷) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی

۷- قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی؛ (به استثنای تعریف حقوق ورودی و سایر وجوه موضوع بند «د» ماده (۱))

۸- مواد (۶۵)، (۸۵) و (۷۰) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی

۹- بندهای «الف» و «ب» ماده (۳۰) و بند (۳) ماده (۸۴) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب ۵۱۳۹/۱۱/۱۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی

۱۰- تبصره (۵) بند «الف» ماده (۲۸) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۴۱۳۹/۳/۱

۱۱- ماده (۷) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۸/۹/۵۲

۱۲- قانون توسعه و حمایت از صنایع دریایی مصوب ۱۳۸۷/۲/۵۱

ماده ۷۵ - این قانون شش ماه پس از ابلاغ به رئیس جمهور لازم الاجراء است.

تبصره - تا تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۳/۱۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی تمدید می شود و لازم الاجراء است.

قانون فوق مشتمل بر پنجاه و هفت ماده و یکصد تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ دوم خرداد ماه یک هزار و چهارصد مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳/۳/۲۰۲۱ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی - محمدباقر قالیباف